

PIT-183

BIBLIOTECA JUDETEANA

"ION HELIADE RADULESCU"

DAMBOVITA

CURIER

Buletin bibliologic

TARGOVISTE
An - IV - nr.1(6) 1997

TARGOVISTE - MAI 1997

An IV - Nr.1(6)

ISSN: 1223 - 9712

Colectivul de redacție : Victor Petrescu (redactor șef), Florin Dragomir (secretar de redacție), Serghe Paraschiva, Cornel Albuleț, Minodora Gulie

S U M A R

TARGOVIŞTE - CONTINUITATE CULTURALĂ ÎN TIMP

Ienăchiță Văcărescu - precursor al poeziei românești.....	3
Victor Petrescu	
Din activitatea editorială a lui Ion Heliade Rădulescu.....	6
Eugen Marinescu	
Ion Ghica - un cronicar al veacului trecut.....	9
Ion Livede	
Elena Văcărescu, o ambasadoare a culturii românești.....	11
Serghe Paraschiva	

TRADIȚII BIBLIOTECARE ÎN JUDEȚUL DAMBOVIȚA

Continuitatea lecturii în orașul Moreni.....	14
Ana Roșculeț	
Mădălina Răducu	
Din istoricul bibliotecilor școlare târgoviștene.....	15
Lucian Grigorescu	

DIN VIAȚA BIBLIOTECILOR

Strategia culturală a Bibliotecii județene “Ion Heliade Rădulescu” în 1997.....	18
Victor Petrescu	
Repere ale activității în 1997.....	22
Zilele Bibliotecii “Ion Heliade Rădulescu”.....	23
Florin Dragomir	
Din activitatea bibliotecilor comunale. Un mod de lucru, o opinie, o carte de vizită.....	25
Luminița Badea	
În afirmarea identității instituționale.....	26
Gabriela Oncescu	
Biblioteca orașenească Titu - la ceas aniversar. 50 de ani de la înființare.....	27
Doina Marin	

DEMERS BIBLIOTECAR MODERN

Biblioteca și societatea.....	30
Constantin Schifirneț	
Bibliotecile județene, centre multifuncționale de informare pentru cetățeni.....	32
Doina Banciu	
Redefinirea profesiei de bibliotecar în era informatizării.....	34
Agnes Erich	
Moduri și mijloace de comunicare. Comunicarea multiplă.....	35
Ion Haineș	

PATRIMONIUM

Mitropolia Târgoviștei - monument istoric și cultural.....	38
Marian Cătălin Bobe	
Colecția de carte veche de la Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale.....	41
Pârvan Dobrin	
Ziarul "Vremea Nouă" - 70 de ani de la apariție.....	42
Serghei Paraschiva	

DICTIONAR LITERAR

Alexandrescu, Matei.....	44
Brânduș, Victor.....	45
Ilovici, Mihail.....	46
Victor Petrescu	
Serghei Paraschiva	

TABLETA DE SCRITOR

După o jumătate de veac.....	48
Alexandru George	
Târgoviștea.....	49
Lucian Penescu	
Târgoviștea - o floare a darurilor.....	50
Gheorghe Tomozei	

LUCRĂRI DE SPECIALITATE

52
Minodora Gulie
Cătălina Simion

Grafica Grigore Eftimescu

Tehnoredactare computerizată Madelena Ancuța
Mariana Bârbieru
Mariana Briceag

Multiplicare Cornel Albuleț

Tiraj -175 exp

TARGOVISTE

- CONTINUITATE CULTURALĂ ÎN TIMP

Comemorarea , în acest an , a unor ilustre personalități legate de acest spațiu geografic creator de spiritualitate romanească, ne oferă prilejul de a le aduce , și în paginile Buletinului nostru biblioteconomic, omagiu ce li se cuvine , semnificand date reprezentative din viața și creația lor.

IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU precursor al poeziei românesti (1740 - 1797)

Familia Văcăreștilor a avut tradiții culturale și cărturărești, reprezentanții ei jucând un rol de seamă în istoria Țării Românești, contemporană lor.

Primul din seria poetilor Văcărești este Ienăchiță. El s-a născut probabil pe la 1740, în zilele sultanului Mahmud I. După cum ne informează George Călinescu în "Istoria literaturii române de la origini până în prezent" Ienăchiță era deja în 1760 velcăminar, iar la 1762 îl găsim căsătorit cu Elenița, fata tergimanului Iacovache Rizu. Primește o educație aleasă, din copilărie, în casa părintească, cu dascăli erudiți, învățând mai multe limbi de care va avea nevoie mai târziu în misiunile sale diplomatice.

" De Tânăr încă el fu nevoit să se dedea cu necazurile și să-și formeze un suflet tare și răbdător spre a nu fi zdrobit și nimicit , ca cei mai mulți, în necurmătele

P15071

măcinări ce tulburau epoca de anarhie și de nelegiuri în care soarta îl menise să trăiască. Sufletele tari se plămădesc în rolurile restriștei” afirma Alexandru Odobescu (*“Poetii Văcărești”*).

Și-a îmbogățit cunoștințele prin multe călătorii în străinătate și prin relațiile diplomatice. În timpul lui Grigore Alexandru Ghica, cu care era cunnat, este numit mare vistier, funcție ce o deține și sub Alexandru Ipsilanti, iar în 1780 ajunge spătar. Noul domnitor, iubitor de cultură, a folosit înțelepciunea și cunoștințele bogate ale lui Ienăchiță Văcărescu la întocmirea celui dintâi cod de legi.

El avea toate calitățile unui mare diplomat: învățat, fin și elocvent, știa să fie în tot felul amabil. De altfel aceste calități diplomatice au fost prețuite de contemporanii săi. De remarcat în această direcție este înalta considerație pe care i-o dă curtea vieneză a împăratului Iosif al II-lea, pentru inteligența sa scliptoare și manierele sale europenești. Viața acestui excelent diplomat, istoric și filolog este completată în mod cu totul fericit de o remarcabilă sensibilitate artistică. Ea este bogată în peripeții și evenimente, datorită epocii frâmântate în care ne aflăm și se soldează cu un sfârșit tragic, deoarece moare, probabil otrăvit la 12 iulie 1797.

Rezumând activitatea sa politică și diplomatică putem spune că Ienăchiță Văcărescu a fost un boier luminat, nu cu totul în afara ideilor veacului.

Pe lângă activitatea sa politică, Ienăchiță Văcărescu a lăsat și o însemnată moștenire literară și istorică. Lucrarea sa istorică poartă acest lung titlu: “Istorie a prea puternicilor împărați otomani adunată și alcătuită pe scurt de dumnealui Ianake Văcărescu, dikeo filax a bisericei celei mari a Răsăritului și spătar al Valahiei, începându-se în vremea prea luminatului împărat sultan Abdul- Hamid I, la rebatul hegirei 1202 și Mântuitorul 1788, în Nicopoli a Bulgariei și s-a săvârșit în zilele prea puternicului împărat Selim III, la veleatul 1794 și 1208 în luna lui Şeval ”.

Știm că Ienăchiță avea o formăție de bază predominant orientală, dar era atent și la curentele de idei din Europa, în special la filosofia lui Voltaire.

Această operă scrisă din “intenția de a arăta soarta împărătiei turcești”, în clipele ei de înălțare și decădere care a urmat, poate fi pusă alături de aceea a lui Dimitrie Cantemir, lui Ienăchiță Văcărescu lipsindu-i însă calitățile istoricului moldovean. În ultima parte opera înregistrează unele fapte trăite de autor, aşa că într-o anumită privință (mai ales în partea finală) are caracter memorialistic, autobiografic.

Gramatica sa constituie un moment cultural însemnat în acea vreme, ea fiind întocmită numai după șapte ani de la apariția “Gramaticii” lui Micu și Șincai, tipărită la Viena în 1780. Meritul lui Ienăchiță constă în faptul că în stabilirea normelor gramaticale el se sprijină pe limba vie a poporului, iar capitolul “Pentru construcțune figurată” este una din primele încercări de stilistică din literatura română.

Titlul complet al lucrării apărută la Râmnic și Viena în 1787 este: “Observații sau băgări de seamă asupra regulilor și orânduielilor Gramaticei românești adunate și alcătuite acum întâi de dumnealui Ianake Văcărescul, cel de acum dikeofilax bisericei celei mari a Răsăritului și mare vistier a principatului Valahiei;

se hărăzește de însuși la prea cinstițul , sfîntul de Dumnezeu iubitor episcop sfintei episcopiei Râmnicului , Kyr Filaret. Tipărite cu porunca și blagoslovenia sfintiei sale acum, în Domnia prea înaltului și prea luminatului princip a toatei Ungro - Vlahiei, Nicolae Mavrogheni Voievod. În arhieria sfîntului și alesului de Dumnezeu mitropolit și arhiepiscop al țării Kyr Grigorie. La leat 1787 în tipografia sfintei episcopiei a Râmnicului, de Georgie Popa Constantin - tipograf Râmnicului “.

În partea I a cărții el se ocupă de definiția gramaticii, de “împărteaala silavelor” și “părțile cuvântului”; în partea a II-a tratează “pronunția”, ortografia despre “construcțione adică syntaxis” și despre “poetică sau facerea de stihuri”. După cum ușor putem remarcă, în concepția scriitorului poetica se subordonează gramaticii.

Principalul merit al lucrării constă în crearea terminologiei de specialitate, descoperirii trăsăturilor specifice ale versului românesc.

Opera poetică a întemeietorului dinastiei literare a Văcăreștilor este relativ redusă ca întindere, deși raportată la timpul creerii ei, reprezintă un lucru neobișnuit și prin volum și prin varietatea direcțiilor de activitate

Merită a fi luate în considerație mai ales poeziile “Amărâtă turturea” și “Într-o grădină ” compuse de el pe motive populare. La loc de cinste stă însă testamentul său literar:

*“Urmașilor mei Văcărești !
Las voă moștenire:
Creșterea limbei românești
Ș-a patriei cinstire “.*

în care poetul își exprimă dragostea sa sinceră pentru patrie și limba poporului și, definind poziția progresistă a scriitorului în mersul evolutiv al literaturii vremii, arată că problema îmbogățirii limbii literare trebuie să fie în permanență în atenția cărturarilor.

Precizând locul lui Ienăchiță Văcărescu în literatură, Ovid Densușianu face mențiunea că : “Versurile lui sunt mai mult un document social decât o realizare artistică, pentru că în ele vedem ecoul vechii vieți orientale de la noi, ce era aproape de sfârșit și care înainte de a apune , avea să mai lase urmele ei și în poezia celorlalți Văcărești și a lui Conachi (Ovid Densușianu - “Literatura română modernă ”).

Victor Petrescu

DIN ACTIVITATEA EDITORIALĂ A LUI
ION HELIADE RĂDULESCU

Căracterizat de urmași drept “părinte al literaturii române”, nu numai pentru ce a realizat cu scrisul său, ci mai ales pentru că a fost “un factor cultural de primă importanță, preocupat de ridicarea poporului la lumină” - sublinierea aparținând istoricului Ion Oana, Heliade “a fost un întemeietor și un animator neobosit în domeniul presei, învățământului, teatrului, activității editoriale, preocupat permanent de cultivarea limbii, având contribuții remarcabile pe tărâmul afirmării culturii românești în cel de-al doilea sfert al veacului al XIX-lea”. Este un adevărcontestabil că Ion Heliade Rădulescu, a dominat cu personalitatea lui cultura din vremea sa influențând evoluția acesteia până în zilele noastre. Spirit renascentist pasionat de cunoaștere, era deschis ideilor și înnoirilor din societatea românească influențată de Occident. Meritele sale de îndrumător, de animator cultural sunt uriașe, diverse domenii, purtând amprenta personalității sale.

Dintre acestea vom evidenția pe cele legate de înființarea “Bibliotecii universale” și a publicării de cataloage în “Curierul românesc”.

Pornind de la convingerea ca “*Ia început traducțiunile deschid drumul componițiilor originale*”, preconizează, în 1843, înființarea unei “Biblioteci universale”, o colportare intelligentă și amplă a capodoperelor străine, o îmboldire și încurajare a scriitorilor naționali. Sconta astfel pe năzuință fierbinte spre cultura a contemporaneității. Dar trebuia pentru acest lucru să facă foarte multe cheltuieli. De aici, împrumuturi și necontentita înglodare în datorii, de aici imputări de nerecunoștință și procese de intenții între el și contemporaneitate. Casele, tipografia, totul se amaneta bucuros, pentru ca vastele-i planuri literare să-și capete ființă.

Într-însa și-ar fi găsit locul traduceri din Homer până la scriitorii contemporani, precum și traduceri de lucrări economice, politice, filosofice. În anul întâi se va începe cu Plutarh (istorie), Platon (filosofie), Montesquieu (jurisprudență), Aristotel și Longin (retorica și poetica), Homer (“Iliada”). Astfel se va proceda din an în an. Dacă volumele date în anul curgător nu vor împlini opera începută, se va urma aceeași operă în anul următor.

Pe fiecare 4 luni vor ieși câte 7 volume. Ediția va fi uniformă, toate cărțile vor avea același format in-octavio, hârtie velină, litere St. Augustin. Fondurile întreprinzătorului sunt și au fost întotdeauna în inimile cugetătorilor români. Aceștia știu să judece; vor prețui întreprinderea și vor alerga spre aducerea ei la îndeplinire. Abonamentul se face pe 5 ani și banii se vor plăti din an în an, la darea afară a celor 7 volume dintâi.

Însă Heliade se pregătea intens încă din anul precedent. După toate aparențele, marea foaie volantă intitulată “Început de bibliotecă universală”, care cuprinde o listă a planului de a edita traduceri ale autorilor clasici în domeniul istoriei, filosofiei, dreptului, economiei, istoriei naturale, artelor și literaturii, datează din martie 1845. La 18 martie 1845, Heliade scria lui Bariț cerându-i sprijin pentru realizarea planului “mare și gigantic”. Heliade merge la Viena și Leipzig pentru a cumpăra material nou tipografic, în vederea marii întreprinderi în care se lansase cu tot dinadinsul. Se pare că Heliade consacra bibliotecii sale o atenție deosebită.

Planul bibliotecii lui Heliade (inspirat de cel al “Panteonului literar” francez) era adaptat împrejurărilor de la noi și gustului lui Heliade. Dacă părțile de filosofie, drept, economie erau sensibil reduse, lista operelor literare era îmbogățită cu opere moderne de tendință romantică: Chateaubriand, Hugo, George Sand, Balzac și Walter Scott.

În “Curierul românesc”, cu începere din anul 1833, se publică rubrici în care se anunțau cărțile nou apărute. La început, anunțurile conțineau numai câteva opere și se întâlnesc curent în toate periodicele epocii, pentru ca apoi, când cărțile încețează de a mai fi o “rara avis”, ele iau forma de catalog. În aprilie 1836 se tipărea în “Gazeta Teatrului Național” un catalog al pieselor de teatru, cu trei subîmpărțiri: cele tipărite, cele ce sunt sub tipar și cele ce sunt a se tipări.

După două luni, Heliade publică alt catalog, de astă dată în “Curierul românesc”. El tipărea cataloage și ca anexă la cărțile ieșite din tipografia sa. La sfârșitul “Zgârcitului” de Moliere din 1836 în traducerea lui D. I. Russet este un “Catalog de cărțile ce se află în Tipografia lui Heliade și cele ce sunt a se tipări”.

În aceste 4 foi in-octavio ale catalogului tipărit cu caractere chirilice vedem anunțate cărți, - aproape numai traduceri și foarte puține originale, iar autorii înscrise în ordine alfabetică. Sunt tălmăciri din Moliere “Zgârcitul”, tradus de D. I. Russet, “Bădărani” de D. Maior Voinescu II, “Scapin” de D. K. Rasti, - iar ca lucrări originale, “Din ale lui Eliad. Culegere de proză și poezie”, “Din poeziile lui Iancu Văcărescu”, iar , lucru pretențios pentru istoria librăriei românești, pe lângă prețurile cărților, sunt anunțate și cărțile aflătoare sub tipar, - de asemenea, tot traduceri și puține originale ca Gil Blas, “Cerul și pământul” drama de Lord Byron, “Enriadea” traducere de D. Spătarul Pogor și “Istoria Țării” de D. Medelnicer F. Aaron. Găsim în acest catalog și o “Înștiințare” către librari de felul cum se vor vinde cărțile, de comisionul ce va fi acordat acestor revânzători și de chipul cum vor fi efectuate cărțile. De remarcat că este primul catalog de sine stătător, apărut în formă de broșură. Deși nu e datat, totuși se poate stabili anul 1837, prin ajutorul unei notițe din “Curierul românesc”.

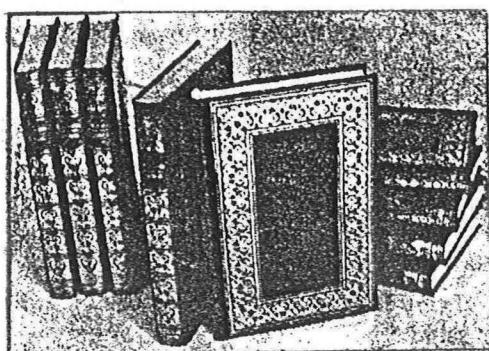
În 1839 Heliade publică un nou "Catalog de cărțiile ce se află în Tipografia Josînsemnatului și de vânzare în București la D. Iosif Romanov și la Iași la D. Bell și Com". Acesta este un catalog mult mai mare, având 38 pag. in-octavio. Întâlnim aici "cărți bisericești" ca "Minee pă 12 luni", "Viețile Sfinților" și cărți istoricești" ca "Telemach", "Numa Pompiliu", "Cărți pentru Teatru Național din București", "Ermiona", traducere de Ion Ghica și "Poeziile" lui Asachi, "cărți profane sau mirenești", ca "Plutarch nuou în 2 tomuri, coală in-octavio, tradus din limba franțuzească cu 24 chipuri".

Pornite din nevoia comercială, aceste cataloage au ținut loc de "bibliografii curente", fără a avea însă la bază vreun principiu științific. Utilitatea lor pentru vremea de astăzi constă în faptul că prin ele putem reconstituî tot ce a tipărit Heliade. Locul acestor cataloage va fi luat, după 1839, de cataloagele de librării în care se cuprind și cărțile din tipografia lui.

Una dintre cele mai frumoase caracterizări ale scriitorului o face Luceafărul poeziei românești Mihai Eminescu în "Epigonii".

*"Eliad zidea din visuri și din basme seculare
Delta biblicelor sînte, profetiilor amare-
Adevăr scăldat în mite, sfînx pătruns de-nțeles;
Munte cu capu de piatră de furtune detunată,
Stă și azi în fața lumii o enigmă ne-splicată
Și vegheaz-o stâncă arsă dintre nouri de eres".*

De aceea, la comemorarea a 125 ani, de la trecerea în neființă a scriitorului, considerăm necesară aprofundarea de către contemporani, atât a operei sale literare, cât și a activității sale politico-sociale și culturale.

Conf. univ. dr. Eugen Marinescu
Universitatea București

ION GHICA - UN CRONICAR AL VEACULUI TRECUT

“Cât îmi place în orele mele de izolare să-mi aduc aminte de unii din oamenii cu care am trăit alături, pe care i-am văzut luptând cu abnegație și curaj pentru redobândirea drepturilor țării și pentru libertate”

(Ion Ghica - *Introducțiu*nă)

Î

In istoria culturii românești, Ion Ghica se manifestă ca o personalitate extrem de originală, omul de mare cultură și rafinament clasic mișcându-se cu dezinvoltură între pasiunea pentru știință și chemarea literaturii. Puțini cărturari ai secolului al XIX -lea românesc pot ilustra atâtea preocupări intelectuale ca autorul celebrelor “Scrisori către Vasile Alecsandri” în a cărui personalitate se armonizează admirabil, într-o strălucită sinteză, politicianul, diplomatul, economistul, istoricul, artistul și pedagogul.

Ion Ghica este prin excelență un scriitor realist. Proza sa memorialistică, realizată cu talent și cu vervă demnă de pana unui mare artist reprezintă o frescă vastă a societății românești din secolul al XIX-lea, văzută în imagini caleidoscopice.

Orizontul temporal și spațial reflectat de Ion Ghica în opera sa este impresionant prin multitudinea de date și de fapte, menite să prezinte în culori vii o epocă frământată din istoria patriei și o generație călăuzită de idealuri nobile, luptând cu abnegație pentru viitorul ei. De aceea “Prințul” prozei noastre memorialistice nu este numai un mare artist, ci și un mare cronicar al veacului trecut.

Om de largă cultură, spirit ales și generos, Ion Ghica salută cu entuziasm “Secoul nou”, “secolul mare și luminos între toate, menit a schimba fața lucrurilor pe pământ, de la apus la răsărit”, scriitorul având conștiința misiunii sale istorice: “La noi cum să te luminezi asupra celor petrecute pe la începutul secolului? Bătrâni care știi au dispărut și dispar câte unul; cei tineri nu știi, sau, dacă știi, știi rău; scrieri contemporane avem foarte puține, sau nicidcum”. (*Din timpul zaverii*)

Ion Ghica nu este un cronicar oficial. În tot ce scrie, el manifestă un mare respect pentru adevăr, scriitorul afirmând adesea, necesitatea prezentării faptului exact, ca o condiție absolută a înțelegerii și interpretării istoriei. Adept al adevărului istoric, autorul “Scrisorilor către Vasile Alecsandri” încearcă să rememoreze evenimentele aşa cum au fost ele, fără nici un joc al imaginației, într-o notă de pitoresc unic, realizând, după expresia lui George Călinescu, “muzeul carnavalesc al nostru, organizat de un bun artist”.

Ion Ghica nu este aşadar, un cronicar obișnuit. Deși respectă adevărul istoric, el nu prezintă faptele și întâmplările din istoria țării în mod cronologic, ca un istoriograf, ci realizează o prezentare sintetică a acestora, în imagini vii și colorate, reflectând, pe fondul evenimentelor epocii, ca într-o vastă desfășurare cinematografică, figuri de oameni cu fizionomia, portul și limba lor, cu virtuțile și moravurile lor felurite, în maniera marilor clasici.

Fresca societății românești evocată de Ion Ghica în opera sa memorialistică este destul de întinsă. Ea începe la sfârșitul secolului al XVIII-lea, cu domnia lui Mavrogheni-Vodă și merge până către sfârșitul secolului al XIX-lea, când scriitorul își redactează “scrisorile”. Este o epocă zbuciumată, marcată de evenimente dramatice, cu urmări dureroase pentru țară, dar și cu licăriri de speranță pentru viitorul Rămâniei. Neprețuite sunt informațiile lui Ion Ghica despre anii domniei lui Caragea, cu înfiorătoarea epidemie de ciumă și cu jafurile în administrația țării (*Din vremea lui Caragea*), despre constituirea Eteriei și Revoluția lui Tudor Vladimirescu (*Din timpul zaverii*), despre anii domniei lui Grigore Ghica, primul domn pământean al Munteniei (*Cluceru Alecu Gheorghescu*), despre obiceiurile de la Curte (*Un bal la curte în 1827*). Există, în proza memorialistică a lui Ion Ghica, admirabile pagini despre idealurile patriotice ale tinerilor din generația sa, prieteni și colegi de școală, la Sf. Sava (*Amintiri despre Grigore Alexandrescu, Nicu Bălcescu*), despre începuturile școlii românești (*Școala acum 50 de ani, Dascăli greci și dascăli români*). Date prețioase furnizează Ion Ghica despre constituirea Societății secrete “Frăția”, despre pregătirea și desfășurarea Revoluției de la 1848 și lupta patrioților români pentru emanciparea socială și națională a țării (*Nicu Bălcescu, O călătorie de la București la Iași înainte de 1848*).

Foarte interesante sunt amintirile lui Ion Ghica despre perioada de după Revoluția de la 1848, cu referiri amănunțite la anii șederii sale în străinătate, ca prinț de Samos, la lupta pentru Unire desfășurată în țară și străinătate de reprezentanții generației pașoptiste (*Căpitanul Laurent*).

Dincolo de această prezentare generală a epocii, există în “*Scrisori către Vasile Alecsandri*” o lume adevărată, evocată în culori fascinante, cu folosirea celor mai neașteptate procedee artistice.

Și universul uman evocat este extrem de variat, reprezentând toată gama structurii sociale. Întâlnim astfel figuri de domnitori tirani și lacomi - Mavrogheni (*Băltărețu*), Caragea (*Din vremea lui Caragea*), ispravnici abuzivi și necinstiti - Gheorghescu (*Clucerul Alecu Gheorghescu*), cămătari notorii (*Băltărețu*),

funcționari ignoranți - Bulumac (*Teodor Diamant*), sau dascăli de modă veche - Cheosea (*Scoala acum 50 de ani*).

Față de o astfel de galerie umană scriitorul manifestă o virulentă atitudine critică, prezentându-și "eroii" cu toate limitele și defectele lor, în pagini savuroase, de aleasă literatură.

Cu simpatie și înțelegere se apropie Ion Ghica de oamenii iluștri ai generației sale, prieteni apropiati și tovarăși de idealuri, alături de care a luptat cu entuziasm pentru emanciparea socială și națională a neamului, pentru înălțarea acestuia prin cultură, din rândul căror amintim pe Nicolae Bălcescu, Grigore Alexandrescu, Ion Câmpineanu, Ion Heliade Rădulescu, Nicolae Filimon, Anton Pann etc.

Evocarea este patetică, plină de afecțiune, ca cea a lui Grigore Alexandrescu, admirativă și realistă, în cazul lui Nicolae Bălcescu, emoționantă, fascinantă, la Ion Câmpineanu.

Toate aceste portrete sunt raze de soare, ce colorează simfonia memorialistică a lui Ion Ghica, conferindu-i o aură unică de aleasă și fermecătoare poezie.

Prof. Ion Livede
Comuna Răcari

ELENA VĂCĂRESCU
o ambasadoare a culturii românești
21 septembrie 1864 - 17 februarie 1947

Ultima descendenta a ilustrei familii de boieri cărturari și patrioți ce și-au încrinat viața întru "Creșterea limbei românești / Ș-a patriei cinstire", după cum lăsase în scris în testamentul său literar Ienăchiță Văcărescu, vine să încheie în mod strălucit această nobilă tradiție.

Primii ani ai copilariei și-i petrece la bunicii dinspre mamă sau rămânând în preajma văduvei lui Iancu Văcărescu, în casa de lângă Dealul Mitropoliei. Începând de pe la 7 ani, descoperă o nouă lume: "aceea a satului și naturii", odată cu mutarea familiei, pentru un timp, la Văcărești pe Dâmbovița, unde tatăl său

refăcuse reședința strămoșească. Aici poeta are prilejul să se apropie de sufletul țăranilor și să descopere comoara folclorului, cutreieră Văcăreștii și satele din jur, ascultând tulburată cântece vechi, doine, balade și bocete. “ La Văcărești s-au petrecut momentele cele mai semnificative din viața mea” - va repeta ea și atunci când, octogenară, își rânduiește amintirile. Aici va simți și întâiul imbold de a-și înstruna lira străbună anunțându-se, precoce, urmașă demnă să dea glas legatului lui Ienăchiță. Harul copilei atrage atenția lui Maiorescu și Alecsandri care-i sfătuiesc părinții să-i asigure o educație poetică aleasă.

Începând din 1879, împreună cu mama sa se mută la Paris pentru a-și desăvârși pe de o parte studiile începute acasă cu profesori particulari, iar pe de altă parte, să ucenicească sub supravegherea unor maeștri în arta versuri-lor. Parnasanul Sully Prudhomme îi va fi primul magistru în poetică urmând apoi, Leconte de Lisle și Jose - Maria de Heredia care o vor lua sub genera-o-sa lor îndrumare și ocrotire.

Un eveniment deosebit în viața ei îl constituie faptul că Leconte de Lisle i-a înlesnit o întâlnire cu Victor Hugo, unde citește din versurile sale iar poetul îi spune: “ Ai să-ți amintești toată viața că ai recitat într-o zi în fața mea”.

Debutul are loc în 1886, cu placheta de versuri “Chants d’Aurore”, volum încununat cu premiul “ Archon Desperouses” al Academiei Franceze.

Începând cu anul 1888 timp de trei ani Elena Văcărescu rămâne în țară acceptând să facă parte din suita reginei Elisabeta (Carmen Sylva). Dezgustată și umilită de intrigile de la curtea domnitoare din țară, Elena Văcărescu va lua calea exilului. Aproape în fiecare vară se va reîntoarce pe meleagurile natale, atât de îndrăgite, purtând apoi cu sine în lume darurile și speranțele românilor. Revenită în țară încearcă să noteze în grabă creația populară din zonă. Din aceste impresii și însemnări se va naște volumul folcloric “ Rapsodul Dâmboviței” apărut mai întâi la București (1892) și apoi la Paris (1899), când poeta primește pentru a doua oară, premiul Academiei Franceze.

O intensă activitate literară face ca până la primul război mondial numele Elenei Văcărescu să apară pe următoarele volume: “ L’Ame sereine ” (1896); “ Lueurs et Flammes ” (1903); “ Nuits d’Orient ” (1907); ” Le Jardin passionné ” (1908); “ Amor vincit ” (1909); ” Le Sortilege ” (1911).

În anii primului război mondial când țara trece prin grele încercări Elena Văcărescu este în Occident, un tribun neobosit, organizând numeroase întâlniri cu personalități influente sau mitinguri publice în apărarea independenței României. Este numită membră a Delegației române la Conferința de Pace de la Paris (ianuarie 1919 - ianuarie 1920). În același timp, guvernul francez îi conferă înaltul ordin “ Legiunea de onoare ”. În 1920 face parte din Delegația României la Societatea Națiunilor, aceasta marcându-i timp de peste două decenii cea mai mare parte a activității sale. Cât timp Delegația română de la Geneva va fi condusă de Nicolae Titulescu ea secondează pe marele om politic nu numai în probleme de cultură ci și în acțiuni diplomatice de primă importanță.

Timpul ce-i mai prisosește îl dedică și poeziei scoțând un volum de versuri “Dans l’or du soir ” reunind poezii scrisă între 1917-1927.

Ca supremă recunoaștere a meritelor sale deosebite Academia Română o primește în anul 1925 în rândul membrilor săi corespondenți.

La 27 iulie este numită consilier cultural al Legației Române din Paris, iar în august 1946, alături de un grup de români, va participa la Conferința de Pace de la Paris, luptând cu același devotament pentru interesele României.

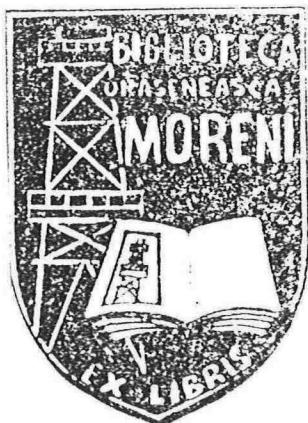
După nici un an, la 17 februarie 1947 Elena Văcărescu, se stinge din viață, departe de țară, dar cu gândul mereu la ea. Printre ultimele rânduri lăsate de poetă se află o emoționantă mărturie a dragostei de patrie și de poporul său: "Româncă și ultima Văcărescu - ce discurs funebru mai frumos mi-aș putea dori!".

Potrivit dorinței testamentare, prin grija guvernului român, sicriul este adus, 12 ani mai târziu, la București și depus (la 5 martie 1959) în cripta de la Bellu, "lângă părintele poeziei române Iancu Văcărescu, lângă marele nostru Ienăchiță, a cărei nedemnă urmașă am fost".

Serghei Paraschiva

Continuitatea lecturii in
orasul Moreni

Nu puține sunt locurile demne de a fi cunoscute, fie că deșteaptă amintiri istorice din timpurile de glorie ale neamului, păstrând urme ale trecutului, fie că astăzi, prin însemnatatea lor, sunt vrednice de un studiu.

Moreni. Un nume, o așezare, un loc. Istoria s-a ivit aici demult, dacă socotim că patru secole nu înseamnă o vârstă semnificativă ci numai copilăria și adolescența unui loc unde timpul s-a înscris pe verticala evenimentelor.

În încântătoarea panoramă a orașului, de la prima vedere îți atrag atenția siluetele răsfrânte ale sondelor ce se înalță, fie semetă pe coama dealului din față, fie în valea largă a râului Cricovul Dulce. Găsești pe aceste meleaguri, strânse la un loc atât de bogății și atât de frumuseși că rora oamenii le-au dăltuit noi frumuseți. Varietatea formelor de relief și diversitatea resurselor naturale au dus la timpuria și rapida dezvoltare a ținutului morenar, o adevărată împărătie a "aurului negru". Orașul Moreni are o suprafață de 35,2 km². și o populație de peste 22.000 locuitori.

În trecutul mai îndepărtat al orașului, nu se poate vorbi de o preocupare în domeniul cultural. Existența unui singur Cazinou constituise Societatea "Astra Română" oferea posibilitatea celor bogăți, să-și risipească banii în petreceri.

Prima dovedă care atestă nevoie de citit, în afara învățământului, apare oficial la 1 septembrie 1913 când pe lângă Școala primară (existentă din 1846) ia ființă în oraș Societatea de lectură și corală "Lumina". Documentul de înființare al acesteia a fost păstrat de învățătorul emerit Dumitru Crăciun. Societatea avea la bază un Statut. Președintele acesteia, C. Naumescu (funcționar la o întreprindere petrolieră din oraș) și bibliotecarul Alexandru Popescu (învățător, diriginte la Școala primară)

întocmai lista de cărți pentru biblioteci, o propuneau comitetului de conducere, iar acesta își funcție de fondurile de care dispunea, aproba procurarea lor.

Societatea a funcționat până în 1922 când reprezentanți ai Cercului studențesc prahovean și autoritățile comunei Moreni au pus bazele unei case de citire cu sediul tot la Școala primară de băieți, biblioteca cuprinzând 175 de volume, aşa cum reiese din procesul-verbal de constituire semnat de dr. Romulus Niculescu, președintele Cercului, și membrii comitetului acestuia.

În 1925, învățători, studenți și elevi înființează Societatea culturală "Mihai Eminescu" care avea și bibliotecă (cu peste 700 volume și un capital de 8.000 lei provenit din cotizații și serbări). În 1939 Societatea se desființează, locul acesteia luându-l Caminul Cultural Moreni care preia și biblioteca (fondul de carte ajunsese deja la 1.000 de volume și abonamente la revistele "România", "Datina", "Convorbiri literare" etc.)

După 1944 în localul vechiului Cazinou ia ființă Clubul muncitoresc "Flacără" pe lângă Întreprinderea Mecanică de Utilaj Tehnologic, IMUT), iar în clădirea Clubului Societății Româno-Americană se înființează clubul "Flacără" 2, pe lângă Școala de extracție Moreni (având o bibliotecă bine organizată și dotată, în prezent posedând peste 36.000 volume).

În 1948 Moreniul este declarat oraș, act politico-social însemnat în viața acestei localități.

Astăzi biblioteca orașenească s-a înființat pe baza Deciziei nr. 1381 din 14 septembrie 1960 emisă de Secția Învățământ a Sfatului popular raional Câmpina. Biblioteca posedă la înființare 9.000 volume, numărul acestora crește la 20.142 în 1973 ajungând în prezent la peste 37.000 .

În acest an sediul bibliotecii s-a mutat într-un spațiu nou, modern care oferă condiții civilizate pentru derularea actului de lectură.

În orașul Moreni mai funcționează în prezent 8 biblioteci sindicale, 7 documentare și 9 școlare, având în total un fond de carte de aproximativ 141.000 volume.

Ana Roșculeț
Mădălina Răducu

Din istoricul bibliotecilor scolare targovistene

Aexistat întotdeauna o perfectă relație între învățământ, ca formă de transmitere a experienței acumulate în timp, și colecționarea izvoarelor scrise, care au reprezentat, totdeauna, tezaurul ideatic al omenirii. Mănăstirile și bisericile au

fost în Evul mediu cele mai active centre de iradiere spirituală. Colecțiile constituite în aceste aşezăminte aveau, prin structură și destinație, un profil polivalent, servind în același timp și ca biblioteci de uz didactic.

Nu putea lipsi o bibliotecă valoroasă nici de la Curtea domnitorului Petru Cercel de la Târgoviște. La sfârșitul secolului al XVI-lea “Academia” de curte, organizată de acest domnitor cu preocupări culturale umaniste, avea nevoie de cărți pentru a-și îmbogăți știința și cultura. Secretarul lui Petru Cercel, bun cunoșcător al Curții Domnești de la Târgoviște, menționează, în ampla descriere a Țării Românești, aşa cum se prezenta aceasta la sfârșitul secolului al XVI-lea, nu numai preocupările umaniste ale domnitorului și ale curții sale, ci și numeroasele cărți din care se inspira “Academia” târgovișteană.

Bibliotecile, ca instituții de păstrare a cărților și de răspândire a lor în lumea cititorilor, au avut un însemnat rol instructiv-educativ, ele contribuind la stimularea interesului pentru cultură, al gustului de citit, la îmbogățirea cunoștințelor, la educarea cititorilor pentru a păstra comorile culturale și aristice ale trecutului. Scolul al XIX- lea marchează o cotitură în înmulțirea, diversificarea și răspândirea bibliotecilor școlare. Odată cu dezvoltarea învățământului în Țara Românească și Moldova se pune problema creării de biblioteci școlare în consonanță cu noua orientare ce se încearcă a se da învățământului. O “anaforă a Epitropiei Școalelor” din 1 ianuarie 1828 cerea “să se alcătuiască o bibliotecă națională, instrumentală, instrumentul și adunarea uneltelor pentru sporul învățăturilor”. Astfel, începe opera de constituire a unei rețele de biblioteci școlare care se va înfăptui, într-o primă etapă, între 1831-1832, când se crează primele mari biblioteci naționale școlare, o serie de biblioteci școlare orășenești, precum și bibliotecile școlilor pedagogice .

În iulie 1840 Eforia Școalelor din Țara Românească face demersuri pe lângă primăriile și consiliile comunale ale unor orașe, pentru crearea la școlile județene de “biblioteci cuprinzătoare de orice cărți”. Astfel de biblioteci s-au înființat după 1840 la Călărași, Târgoviște, Câmpulung, Ploiești, Slatina, Râmnicu-Vâlcea, Caracal, Târgu-Jiu, Pitești etc.

La Târgoviște, deschiderea școlii la 13 iulie 1833 se datorează eforturilor lui Mihalache Drăghiceanu. Începând din 1841, acesta va îndeplini și funcția de bibliotecar și pe cea de librar. Treptat bibliotecile școlilor normale încep să se adreseze unei mase de cititori mai amplă decât cea a școlii, devenind un factor important în instrucția populației, formând nucleul viitoarelor biblioteci publice. Crescând avântul revoluționar al maselor, Eforia Școalelor se vede nevoită ca la 11 aprilie 1847 să ceară pentru control lista tuturor cărților din bibliotecile școlare normale. Se păstrează astfel lista de cărți din biblioteca Târgoviște, întocmită de Mihalache Drăghiceanu, primul inventar de bibliotecă școlară. Lista înserează 106 titluri, 29 fiind de literatură universală. Catalogul menționa în afara traducerilor, care erau cele mai numeroase, materiale didactice, manuale de specialitate: “Aritmetică” de Francover (tradusă de Eliade), “Gramatica” vornicului Iordache Golescu, “Prințipuri de agricultură” de I. Petrescu, studii istorice, lucrări cu caracter juridic.

Literatura originală era prezentă cu poeziile lui Gh. Asachi, P. Mumuleanu, Grigore Alexandrescu, Iancu Văcărescu, Ion Catina, Cezar Boliac, Dinicu Golescu, lucrările dramatice ale lui Costache Caragiale.

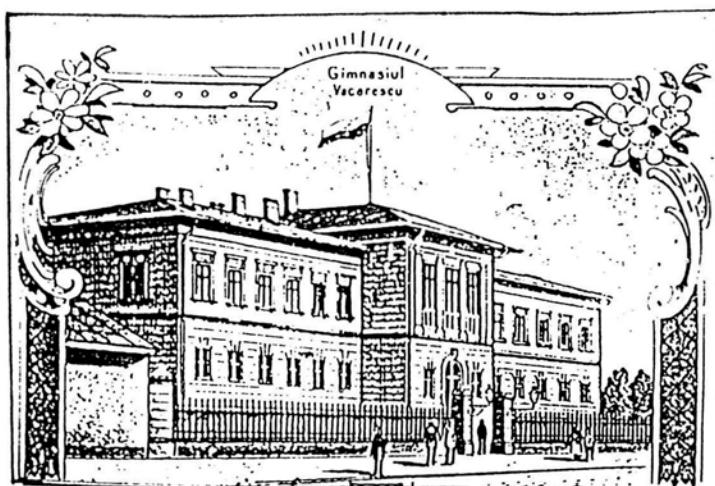
Câteva titluri de periodice: "Curierul de ambe sexe", "Curierul românesc", "Adaos literar", "Almanah". În următorii ani sunt numeroase schimburi de adrese, recomandările făcute de Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, ofertele unor edituri către Primăria orașului Târgoviște de a achiziționa cărți pentru serbarele de sfârșit de an ale elevilor sau pentru bibliotecile Școlii primare de băieți nr.1 sau nr.2.

Alături de biblioteca gimnaziului "Ienăchiță Văcărescu" (1874), din 1922 începe să funcționeze în oraș, din inițiativa Camerei de Comerț din Târgoviște, Școala elementară de comerț pentru băieți, transformată mai târziu în Liceul Economic. La început, în condiții precare, școala își va construi un frumos local în 1931-1932. În această perioadă este înființată și biblioteca școlii de către prof. Basil Popescu, numărând peste 2000 volume.

În anul 1950, cel al deschiderii în noul local al bibliotecii publice, existau în Târgoviște doar câteva biblioteci cu un fond mai deosebit: cea a Liceului "Ienăchiță Văcărescu" ce luase ființă în 1874, având circa 6000 volume, biblioteca Școlii generale nr. 1 înființată în secolul trecut, cu circa 500 volume, cea a Școlii de comerț cu 860 de volume (1934), biblioteca Școlii medii tehnice de petrol cu număr restrâns de volume, a Școlii pedagogice, a Grupului școlar de pe lângă Întreprinderea de utilaj petrolier etc.

An de an, numărul bibliotecilor școlare a crescut semnificativ odată cu dezvoltarea rețelei școlare.

Una din cele mai reprezentative biblioteci ale noastre, este Biblioteca Casei Corpului Didactic, înființată în 1971. Ea este profilată în domeniul științelor psihopedagogice, destinată să asigure documentarea de specialitate a personalului didactic din învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal, postliceal și universitar, având în prezent peste 21.000 volume. De-a lungul timpului biblioteca a fost împrospătată cu importante donații (prof. Irina și Victor Brânduș, prof. Mircea T. Georgescu). Biblioteca coordonează activitatea de pregătire profesională și metodologică a bibliotecarilor din unitățile școlare ale județului.

Prof. Lucian Grigorescu
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

STRATEGIA CULTURALĂ A BIBLIOTECII JUDEȚENE
“ION HELIADE RĂDULESCU” ÎN 1997

I. *Strategie pentru îmbunătățirea lecturii publice și a activității culturale prin intermediul cărții:*

1. Completarea curentă și retrospectivă a colecțiilor în funcție de cunoștințele, curentele de opinie și interesele locuitorilor din municipiu Târgoviște și județ.
2. Organizarea, conservarea și valorificarea acestor colecții prin punerea la dispoziția celor interesați a întregii baze de date de informare și documentare a bibliotecii.
3. Ridicarea calității serviciilor oferite de biblioteci utilizatorilor săi în scopul atragerii la lectură a unui număr însemnat de locuitori ai municipiului, de vârste și profesii diferite.
4. Efectuarea unor studii și cercetări în domeniul bibliologiei, lecturii, tradițiilor culturale din județ, aniversarea unor evenimente și personalități, organizarea unor activități specifice atât la sediu cât și în localitățile județului.
5. Asigurarea asistenței metodologice și de specialitate pentru bibliotecile orașenești și comunale concomitent cu preocuparea continuă pentru perfecționarea profesională a personalului din unitățile bibliotecare.
6. Îmbunătățirea bazei materiale pentru implementarea sistemului informatizat și gestionarea corespunzătoare a patrimoniului pe care îl deținem.

II. *Activități propuse pentru realizare:*

1. - Se vor achiziționa aproximativ 11.000 unități de bibliotecă, completându-se curent și retrospectiv cele 17 colecții cu documente grafice, audio-vizuale, vizuale. Aceasta se va realiza prin achiziții (edituri de stat și particulare, agenți economici care comercializează tipuri de documente, Rodipet și alți agenți distribuitori de periodice sau anticariate - pentru cartea veche și de patrimoniu), donații de la instituții sau persoane fizice, transfer de la Ministerul Culturii, Biblioteca Națională a României sau alte biblioteci, completarea conform Legii 111/95 a Depozitului legal local de tipărituri, precum și alte surse.

- * - Aceste lucrări vor fi prelucrate operativ fiind puse prin intermediul secțiilor și serviciilor la dispoziția utilizatorilor, respectându-se normele biblioteconomice în vigoare.
 - * - Se va urmări modalitatea în care aceste achiziții satisfac cerințele de lectură ale utilizatorilor, felul în care răspund tradițiilor culturale ale Târgoviștei și județului nostru, precum și actualei dezvoltări socio-economice.
2. - Prin introducerea sistemului informatizat în bibliotecă se vor implementa următoarele programe în banca de date:
- Înscrierea centralizată a cititorilor bibliotecii
 - Programul de informare bibliografică (pe tipuri de documente: carte, periodice, depozit legal local, audio - vizual, colecții speciale)
 - Programul de contabilitate (cont execuție, balanță și inventar)
- * - Se va continua activitatea de verificare și punere în concordanță a acestei baze de date cu sistemul tradițional de catalogage, introducându-se aproximativ 50.000 fișe.
 - * - Se vor analiza noi modalități de îmbunătățire a organizării secțiilor și serviciilor bibliotecii, luându-se măsuri pentru crearea unor condiții optime de conservare a documentelor de bibliotecă, privind legarea colecțiilor de periodice, ale unor cărți de patrimoniu sau care au avut o intensă circulație, confectionarea unor mape tip pentru anumite colecții (manuscrise, ex-librisuri, grafică de carte etc.)
3. - Prin stimularea atragerii la lectură a populației municipiului, ne propunem un număr de 14.000 cititori (aproximativ 14%) și difuzarea către aceștia a unui număr de 350.000 de publicații din toate domeniile cunoașterii (reprezentând un indice de lectură a populației de 3,5 cărți și de lectură a cititorilor de 25).
- * - Vom analiza împreună cu factorii locali de decizie posibilitatea extinderii spațiilor de lectură prin înființarea unor noi filiale (în microraiioanele III, XI și XII).
 - * - Va continua dotarea filialelor bibliotecii în vederea îmbunătățirii activității desfășurate punându-se accent pe Filiala "Târgoviște" de la Chișinău (Republica Moldova).
4. - Se vor întreprinde două sondaje de opinie pe tema: "*Biblioteca între cerințe și deziderate*" și "*Opțiuni de lectură ale cititorilor adulți*" iar pe baza concluziilor se va acționa pentru îmbunătățirea și diversificarea demersului bibliotecar.
- * - Prin forme specifice vom acționa pentru ridicarea calitativă a manifestărilor tradiționale ale bibliotecii : "*Zilele bibliotecii Ion Heliade Rădulescu*"(aprilie); Sesiunea anuală de comunicări și referate "*Târgoviște - continuitate culturală în timp*" (octombrie). Sub genericele: "*Studioul de*

literatură Ion Heliade Rădulescu", "Prienii muzicii", "Patrimoniu", "Din lumea minunată a copilariei", vom iniția activități conform Calendarului principalelor evenimente socio-culturale ale anului 1997, manifestări culturale reprezentative la nivel județean: "Moștenirea Văcăreștilor", "Crizantema de aur".

- * - Pentru toate personalitățile aniversate sau comemorate se vor alcătui și edita pliante, afișe, bibliografii, programe de prezentare.
- * - Va fi organizat "Salonul editorial dâmbovițean - 1997", cu prezentarea editurilor și a creațiilor acestora, precum și întâlniri ale scriitorilor, redactorilor cu publicul cititor din municipiu și județ.
- * - În colaborare cu consiliile locale se vor susține astfel de activități și în unele orașe și comune din județ.
- 5. - Vom asigura îndrumarea metodologică și asistența de specialitate pentru bibliotecile orășenești și comunale, permanent sau în funcție de solicitări (4-5 biblioteci lunare).
- * - În conformitate cu normativele legale în vigoare, propunem ca în acest an, consiliile locale să aloce pentru achiziția de carte fiecarei biblioteci orășenești - aproximativ 5.000.000 lei și fiecarei biblioteci comunale - 1.000.000 lei.
- * - În cele 7 centre metodice, semestrial vom organiza schimburi de experiență pe probleme privind organizarea și desfășurarea activității de bibliotecă.
- * - Conform planului editorial stabilit, în acest an vom tipări: "Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița", "Monografia Bibliotecii Județene", Buletinul biblioteconomic "Curier nr. 6 și nr. 7", Anuarul bibliografic "Dâmbovița 1995" și "Dâmbovița 1996", Biobibliografia "Poetii Văcărești".
- * - Pe baza concluziilor rezultate din analiza activității bibliotecilor orășenești și comunale vom organiza în luna mai Consfătuirea pe tema: *Relația utilizator-bibliotecă - cerințe, realizări și perspective*.
 - În scopul ridicării pregătirii profesionale a bibliotecarilor, conform programului propriu cât și al celui propus de instituțiile specializate ale Ministerului Culturii, responsabilitii bibliotecilor orășenești vor parurge un curs de "Conducerea bibliotecii. Organizarea colecțiilor și a sistemului informațional". Bibliotecarii comunali (31), vor frecventa un program de consolidare a cunoștințelor profesionale, iar cei nou încadrați, cursul de inițiere și formare "Bazele biblioteconomiei".
- * - Ne vom preocupa și în acest an de îmbunătățirea condițiilor materiale necesare desfășurării activității (spațiu, încălzire, dotare cu mobilier, iluminat etc.) ținând o legătură permanentă cu consiliile locale.

6. - În vederea realizării acestor activități se va acționa pentru gestionarea corespunzătoare a patrimoniului pe care îl deținem, a resurselor bugetare alocate, cât și pentru depistarea unor noi modalități de finanțare (sponsorizări, donații, transferuri între biblioteci sau de la alte societăți comerciale, asociații, uniuni etc.) ceea ce va contribui la funcționarea optimă a acestei instituții de cultură.

Date statistice privind activitatea în 1996

1.Total volume existente, din care:	270.316
carte :	227.987
czu 1, 3, 93	43.573
5, 6, 91	32.977
8	111.687
0, 2, 7	39.750
periodice	11.143
nonpublicații	31.186
2.Total volume intrate , din care:	7.302
carte :	6.970
czu 1, 3, 93	572
5, 6, 91	758
8	5.439
0, 2, 7	201
periodice	154
nonpublicații	178
3.Cititori înscriși, total din care:	12.250
muncitori	481
agricultori	40
intelectuali	1.257
elevi	9.677
alte categorii	795
4.Total cărți difuzate din care:	304.025
czu 1, 3, 93	22.021
czu 5, 6, 91	52.129
czu 8	209.789
czu 0, 2, 7	20.086

Victor Petrescu

REPERE ALE ACTIVITĂȚII ÎN 1997

P

rin continuarea inițiativei marcării unui număr de ani de la înființarea bibliotecilor publice din județul nostru, avem în vedere creșterea prestigiului acestor instituții în educația permanentă a tinerilor și adulților din localitățile vizate.

Cu sprijinul consiliilor locale, al școlilor, altor instituții, bibliotecile vor organiza simpozioane (cu alocuțiuni legate de tradițiile lecturii în orașul, comuna respectivă), expoziții de carte și documente privind istoricul vietii sociale și culturale, concursuri și medalioane literare, programe artistice. Vor fi transmise mesaje de felicitare și îndemnuri la realizări superioare în dezvoltarea și modernizarea actului de lectură. Asemenea acțiuni vor avea loc în 1997 în localitățile: Crângurile (70 de ani), Ciocănești (50 de ani), Doicești (60 de ani), Gura Ocnitei (60 de ani), Moroieni (70 de ani), Șotânga (70 de ani), Văleni Dâmbovița (60 de ani), Vișinești (70 de ani) și orașul Titu (40 de ani).

Vom continua, deasemenea, să atribuim unor biblioteci numele personalităților culturale care s-au născut în localități dâmbovițene, sau au trăit o parte din viața lor pe aceste meleaguri. Momentul va fi marcat prin evocarea operei scriitorului, expoziții cu principalele sale lucrări, montaje-literare adecvate evenimentului, pelerinaje la casele unde s-au născut sau au trăit aceștia. Astfel, biblioteca din comuna I. L. Caragiale va primi numele marelui scriitor *I. L. Caragiale* (născut la 30 ianuarie 1852 în fostă comună Haimanale ce astăzi îi poartă numele), cea din comuna Sâlcioara se va numi *Marin Bucur* (reputat istoric literar și profesor născut în această localitate, satul Podul Rizii la 12 decembrie 1929), la Văcărești biblioteca va purta numele *Elenei Văcărescu* (ca un omagiu adus familiei Văcăreștilor care au înscris pagini ilustre în tezaurul literar național, la Bezdead, biblioteca se va numi *Vasile Voiculescu* (în anii 1911-1912 poetul a fost medic în comună, unde a scris o parte din creațiile sale), la Brănești, *Teodor Balș* (scriitor a cărui familie a trăit o perioadă de timp în comună).

Acste atribuiriri se vor face în baza Hotărârii Consiliului Județean Dâmbovița Nr. 9/ 29 aprilie 1997.

În cele șapte centre metodice ce grupează bibliotecile comunale din județ, prioritare vor fi dezbatările, dialogurile profesionale pe probleme specifice domeniului, vizând optimizarea și perfecționarea actului de lectură, organizarea și programarea activității, alcătuirea și valorificarea catalogului alfabetic pe nume de autori și titluri de anonime, evaluarea activității de bibliotecă.

Participanții vor studia documentele de evidență primară și gestionară a fondului de publicații, de evidență a activității, cele ce se referă la strategia și rezultatele obținute în atragerea la lectură a populației din mediul rural.

Fiind considerate și schimburi de experiență, programul ce se va derula în centrele metodice va cuprinde și manifestări culturale complexe, ocasonate de

aniversarea sau comemorarea unor scriitori sau a altor personalități din domeniul culturii și științei naționale și universale. În acest an, gazde vor fi bibliotecile din comunele Finta, Dragodana, Dărămănești, Bezdead, Sâlcioara, Văcărești, Bârbulețu, Dobra, Șelaru, Gura Ocniței, Glodeni, Corbii Mari, Nucet, Puchenii. Activitățile sunt programate să se desfășoare semestrial.

ZILELE BIBLIOTECII „ION HELIADE RĂDULESCU”

Ediția din acest an, desfășurată în perioada 16-22 aprilie s-a circumscris marcării unor semnificative momente pentru viața culturală dâmbovițeană. Este vorba de următoarele comemorări: centenar *Ion Ghica*, *Ion Heliade Rădulescu* (125 de ani), *Ienăchiță Văcărescu* (200 de ani), *Elena Văcărescu* (50 de ani).

Manifestările au fost deschise prin Simpozionul „*Ion Heliade Rădulescu - ctitor de cultură națională*” în cuprinsul căruia conf. dr. Eugen Marinescu (Universitatea București), Petre Bârlea (Universitatea “Valachia” Târgoviște); Victor Petrescu (Biblioteca județeană Dâmbovița), Iosefina Tulai (Școala normală Târgoviște), Alina Dinițoiu și Ana Maria Truică (eleve Școala Normală, premiate la faza finală pe țară a Olimpiadei de limba și literatura română) au evocat personalitatea marelui poet, ziarist, eseist, filolog, dramaturg și editor, contribuția sa la dezvoltarea culturii naționale.

Împreună cu Complexul Muzeal Național “Curtea Domnească” din Târgoviște - a fost organizată Sesiunea de comunicări „*Ion Ghica personalitate marcantă a culturii românești*” în care cercetători de la Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe, din comuna Răcari și din Târgoviște au rememorat aportul marelui cărturar, memorialist și economist la dezvoltarea vieții culturale, sociale, politice de la sfârșitul sec. al XIX-lea, fiind un “admirabil rapsod al vremii sale” (Victor Eftimiu).

Pentru comemorarea a 200 de ani de la moartea lui Ienăchiță Văcărescu și a 50 de ani de la stingerea din viață a Elenei Văcărescu, a fost organizat la biblioteca comunală din Văcărești Simpozionul „*Văcăreștii, nume ilustre în tezaurul literar național*”, recitalul poetic „*Din creația Văcăreștilor*” și expoziția de carte și

documente “*Cresterea limbei românești...*”. Alocuțiunile au fost susținute de specialiști de la Biblioteca județeană, Complexul Muzeal Național “Curtea Domnească”, Universitatea “Valachia” Târgoviște și din comuna Văcărești. Cu acest prilej s-a atribuit numele “Elena Văcărescu” bibliotecii comunale.

Pentru modernizarea și optimizarea activității din domeniul nostru în cadrul *Zilelor Bibliotecii* a avut loc o masă rotundă pe tema: “*Biblioteca publică - factor determinant al circulației informației într-o colectivitate*”, moderator fiind dr. ing. Doina Banciu (Universitatea București). Idei interesante asupra subiectului pus în discuție au adus domnii Emil Vasilescu (redactor șef Revista “Biblioteca”), conf. univ. dr. C-tin Schifirneț (Universitatea “Valachia” Târgoviște), etc.. Cu acest prilej au fost prezentate cărțile: Banciu, Doina. *Sisteme automatizate de informare și documentare*. București, Editura Tehnică, 1997; Schifirneț, C-tin. *Educația adulților în schimbare*. București, Editura Fiat Lux, 1997; Moldoveanu, Maria; Franc, Ioan Valeriu. *Marketing și cultură*. București, Editura Expert, 1997.

Un rodnic dialog profesional s-a purtat în dezbaterea: “*Relația bibliotecă-edituri-utilizatori între deziderate și realizări*” în cadrul căreia cititori ai bibliotecii noastre, studenți de la Secția de biblioteconomie (Universitatea “Valachia” Târgoviște), bibliotecari de la bibliotecile: județeană, orașenești și din unele comune s-au întâlnit cu reprezentanți ai editurilor târgoviștene: “*Macarie*”, “*Domino*”, “*Faber-Bonifaciu*”, “*Pandora*” și “*Daniel T*” prezentând propunerile importante pentru îmbunătățirea tematicii editoriale locale. Dezbaterea a fost însoțită de vernisajul “*Salonului Editorial Dâmbovițean*” și de prezentarea a două cărți scrise de autori târgovișteni : Ștefan, Ion Ghilimescu - *Figuri ale romanului*. Târgoviște, Editura Domino, 1997 și Grigore, Grigore - *Și nimeni mai liber*. Târgoviște, Editura Domino, 1996. Prezentarea lucrărilor a fost făcută de criticul și istoricul literar Tudor Cristea.

Ca un fapt pozitiv pe linia asigurării unor condiții materiale optime desfășurării actului de lectură, urmare a sprijinului acordat de Consiliul local și de instituția noastră, remarcăm mutarea într-un nou și modern sediu, la Moreni, a bibliotecii orașenești, inaugurat în perioada desfășurării manifestărilor noastre.

Acesta este amplasat în centrul orașului, dispune de sală de împrumut pentru adulți și copii, sală de lectură, depozit, fiind frumos agementat cu mobilier și decorațiuni specifice. La acest moment au participat reprezentanți ai Consiliului județean, Prefecturii, Ministerului Culturii, Consiliului local, ai presei, cititori, foști bibliotecari din această frumoasă localitate dâmbovițeană. A fost vernisată expoziția “*Moreni - arc peste timp*”, au fost lansate cărțile unor autori locali: Dan Ioan, Nicolae “*Lumină de soare*”. Târgoviște, Editura Macarie, 1997; Dinu, Mircea “*Golul exploziv*”. Târgoviște, Editura Domino, 1996. Participanții s-au întâlnit cu redactori ai editurii “*Macarie*” din Târgoviște.

Grupaj realizat de
Florin Dragomir

Din activitatea bibliotecilor comunale

Un mod de lucru , o opinie , o carte de vizită.

Perioada actuală , caracterizată ca fiind o “explozie” a mijloacelor massmedia, a revoluționării mijloacelor tehnice de difuzare, impune o profundă studiere a particularităților noi ce aparțin fenomenului cultural și adoptarea corespunzătoare a unor măsuri eficiente, imediate în educația publicului cititor.

Biblioteca Tătărani beneficiază în prezent de un local propriu, amplasat în centrul localității, unitatea disponând de sală de împrumut, sală de lectură și un depozit de carte, oferind condiții civilizate pentru atragerea la lectură a locuitorilor. Fondul de unități de bibliotecă depășește 7.500 publicații, numărul cititorilor ajungând anual la peste 550, la o populație de 5.000 locuitori. Difuzăm aproximativ 6.000 volume din toate domeniile cunoașterii umane.

Criteriile pe care le are în vedere biblioteca în achiziția de carte sunt: programa școlară, accesibilitatea, preferințele cititorilor, recomandările cadrelor didactice, interesele de lectură ale anumitor segmente socio-profesionale, în scopul rezolvării cerințelor educaționale corespunzătoare imperativelor actuale și posibilităților de care dispunem.

Conștienți că funcția educativă a bibliotecii se realizează încă din faza constituirii și completării colecțiilor, atenția s-a concentrat asupra achiziției. Prin înțelegerea pe care am avut-o din partea Consiliului local, în anul 1996 am beneficiat de 1,5 milioane lei pentru completarea fondului de carte și efectuarea de abonamente la reviste și ziar solicitate de cititori (Adevărul, România liberă, Evenimentul zilei, Dâmbovița, Ziua, Biblioteca, Sănătatea). Tot aici trebuie menționat că biblioteca noastră colecționează la fiecare apariție (prin abonamentul făcut de Primărie) Monitorul Oficial partea I, colecție de care poate beneficia spre studiu informațional orice cititor interesat.

Fondul de carte este organizat conform clasificării zecimale universale ceea ce permite o orientare rapidă în funcție de preferință. Pentru informarea cititorilor privind componența și structura unităților de bibliotecă ce le deținem, se lucrează în această perioadă la catalogul alfabetic, ținând seama de principiile generale de organizare.

În cadrul bibliotecii se organizează lunar medalioane literare, expoziții de carte, simpozioane, concursuri dedicate operei scriitorului universat, după programul de activitate întocmit la început de an.

În octombrie 1996, în cadrul manifestărilor prilejuite de Concursul Național de Literatură “*Moștenirea Văcăreștilor*” (ediția a 28 - a), biblioteca Tătărani a fost gazda întâlnirii cu unii participanți: Ianos Turcanu, scriitor din Republica Moldova,

Vladimir Deteșanu, scriitor ploieștean și Mihail I. Vlad, consilier al Editurii Macarie din Târgoviște. La întâlnirea cu cititorii bibliotecii, scriitorii au făcut donații în cărți, cea mai importantă fiind cea a Editurii Macarie care a și propus constituirea Cenaclului “*Vasile Voiculescu*” în cadrul bibliotecii comunale ca un omagiu adus poetului pentru perioada când a lucrat ca medic în comuna noastră.

În activitatea viitoare, ținând cont că un element deosebit de important care ne particularizează este constituirea, completarea și valorificare fondului monografic local colecționăm documente privind evoluția comunei Tătărani cum ar fi: repere istorico-geografice, structura comunității umane, profesii practicate în trecut și prezent, tradiții și obiceiuri folclorice. În colaborare cu școlile generale și Căminul cultural strângem obiecte de artă populară sau de arheologie (găsite prin intermediul săpăturilor spontane).

Biblioteca comunală contribuie operativ și eficient la informarea cititorilor cu tot ce a creat mai valoros gândirea și activitatea umană, satisfăcând într-o bună măsură cerințele de lectură și documentare ale locuitorilor. Astfel, instituția noastră a devenit o oază de spiritualitate, un suport cultural pentru generațiile vîrstnice și mature, spațiu de învățat și educație pentru copiii și tinerii acestei așezări cu rezonanțe istorice.

Luminița Badea
bibliotecar comuna Tătărani

În afirmarea identității instituționale

Biblioteca comunală Glodeni este o instituție culturală care funcționează pe baza principiilor autonomiei, neangajării politice și ale identității culturale servind o populație de 4.680 locuitori.

În momentul de față biblioteca dispune de un fond de carte de 5.772 volume din toate domeniile cunoașterii asigurând în general cerințele de informare și documentare ale locuitorilor.

Anual atragem la lectură peste 400 cititori dintr-un larg spectru socio-profesional cărora le împrumutăm spre consultare circa 4.000 volume.

Colecțiile acestei biblioteci au fost create și completate periodic prin achiziții de la Biblioteca Județeană, de la societățile comerciale de profil (corespunzător fondurilor alocate de consiliul local) și donații de la cititori.

De remarcat este faptul că începând cu anul 1991 în colecțiile noastre au intrat un număr de circa 700 volume donate de diverși locuitori ai comunei. Printre aceștia remarcă în mod deosebit, pe scriitorii Daniel Drăgan și Spiridon Stănel, fii ai acestei comune, ultimul fiind și autorul unei remarcabile monografii, a localității noastre.

Pentru modernizarea actului de cultură, Biblioteca comunală Glodeni își organizează activitatea după un program anual, defalcat trimestrial și lunar.

Realizăm periodic manifestări de comunicare a colecțiilor cum ar fi: medaliajne literare, expoziții de carte, recitaluri de versuri, concursuri literare și matinee pentru copii ("Mihai Eminescu - poet național și universal", "Cu Nică în lumea Amintirilor din copilarie", "Povești la gura sobei").

De asemenea am organizat activități care s-au referit la viața și opera scriitorilor dâmbovițeni: Grigore Alexandrescu, I. L. Caragiale și poeții Văcărești.

În viitor avem preocupări multiple pentru organizarea, conservarea și valorificarea colecțiilor, iar prin aportul nostru permanent de afirmare a bibliotecii ca importantă instituție de cultură în localitate vom atrage un număr cât mai însemnat de locuitori la actul de lectură și la acțiunile ce le întreprindem.

Gabriela Onicescu
bibliotecar comuna Glodeni

BIBLIOTECA ORASENEASCA TITU - LA CEAS ANIVERSAR 50 de ani de la înființare

I

Incepurile lecturii publice în Titu se regăsesc încă înainte de anul 1946 când o mică bibliotecă organizată într-un local din Titu-Gară funcționa cu circa 500 de volume.

În acel an, odată cu înființarea raionului, Biblioteca se transformă în bibliotecă Centrală Raională, cu o colecție de 5600 de volume, fiind condusă de doi bibliotecari și servind populația din întreg raionul.

Între 1959-1960 se construiește Casa de Cultură a orașului, biblioteca mutându-se într-o sală încăpătoare pe atunci, la etajul acesteia, însumând o colecție de 7500 de volume.

Devine totodată centru metodic de îndrumare și control pentru bibliotecile orașenești și școlare din raion. Își organizează mijloace proprii de informare: cataloagul alfabetic și sistematic.

Este o perioadă de dezvoltare a activității sale datorită cerințelor impuse de noua structură a acesteia, implicându-se în înființarea și organizarea multor biblioteci școlare și sătești, în activitatea de formare și instruire a cadrelor din subordine.

Dezvoltarea social-economică a localității, creșterea numărului școlilor (3 elementare, 3 generale, un liceu teoretic, o școală profesională) înființarea unor întreprinderi și instituții duc la transformarea localității în oraș în anul 1968. În contrast cu aceste dezvoltări, se reduce numărul de salariați rămânând doar două posturi, iar din anul 1970 un singur post. Cu toate acestea s-a creat o atmosferă plăcută și primitoare, reorganizându-se colecțiile după criteriul sistematico-alfabetic, cu acces liber la raft pentru a putea răspunde mai rapid cerințelor de lectură ale cititorilor.

Creșterea colecțiilor în decursul timpului a impus extinderea bibliotecii prin înființarea secțiilor de: literatură tehnico-științifică și artă, literatură social-politică și economică, publicații periodice.

Permanent s-a urmărit o completare adecvată a fondului de publicații cu producție editorială valoroasă, ancorată în realitate, asigurând un caracter enciclopedic al acestora, capabile să răspundă intereselor de lectură, cerințelor de informare și documentare ale diverselor categorii de utilizatori.

De asemenea s-a asigurat, în măsura posibilităților de spațiu și timp, organizarea și prelucrarea biblioteconomică a colecțiilor, a mijloacelor de informare.

După anul 1985 când piața liberă a cărții a început să ofere o literatură bogată și diversă, unele lucrări valoroase, altele de o calitate îndoiefulnică, ne-am implicat și mai mult în activitatea de selectare a adevăratelor valori pe care trebuie să le dețină o bibliotecă publică, ce se respectă pe sine și pe cititorii săi.

Biblioteca este frecventată anual (orașul având peste 10.000 locuitori) de 2.300 cititori și difuzează circa 44.000 de volume la totalul de 32.000 deținute.

În relațiile cu cititorii am încercat să venim în întâmpinarea cerințelor de lectură printr-o activitate menită să suscite interesul pentru studiu și informare. În funcție de cunoașterea acestor opțiuni bibliotecarul este cel care folosește metode specifice de îndrumare, de orientare și asistență în procesul de alegere a cărții. În acest scop se lucrează în continuare la îmbunătățirea sistemului de informare prin reorganizarea cataloagelor, la elaborarea materialelor bibliografice școlare și la cerere. Îndrumând lectura copiilor de la o vîrstă fragedă, le vom forma deprinderea de a-și găsi singuri, mai târziu, informația. Acesta este scopul vizitelor de inițiere în bibliotecă în cadrul "Zilelor deschise ale bibliotecii pentru copii", activitate

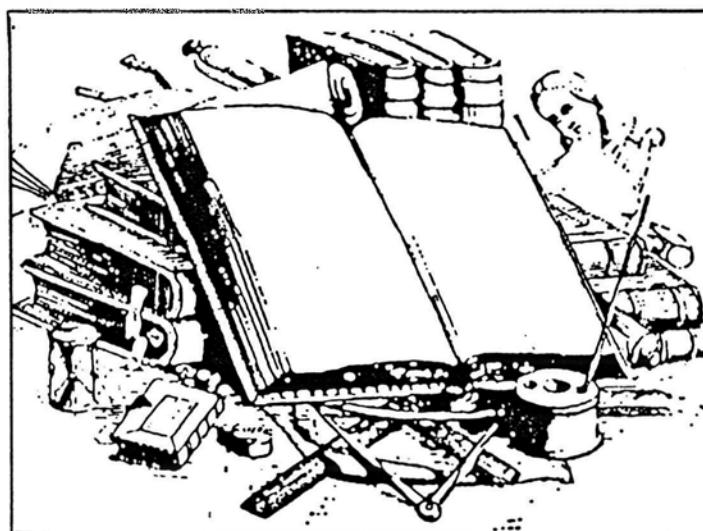
permanentă organizată în colaborare cu școlile din apropiere. În cadrul acestora se prezintă biblioteca și serviciile ei, se organizează jocuri și concursuri pentru copii, audiții, prezentări și expoziții de cărți (“Carte frumoasă, cinstă cui te-a scris”, “Cărțile copilăriei”, “Traista cu povești”, “În lumea minunată a cărții”).

Deasemenea, în bibliotecă funcționează cercul “Prietenii cărții și ai bibliotecii” format din cititori care frecventează des instituția noastră. Cu sprijinul membrilor acestuia, lucrăm la recondiționarea cărților, la activitatea de recuperare a cititorilor restanțieri, precum și la alte activități menite să ducă la o mai bună funcționare a bibliotecii.

Pentru atragerea la lectură a cititorilor adulți se organizează permanent activități specifice muncii cu cartea: dezbatere (“Carte-bibliotecă-cititor”) activități care marchează evenimente istorice și culturale naționale și internaționale. În cadrul ciclurilor permanente “Studioul de literatură”, “Studioul de artă”, sunt omagiate diverse personalități culturale.

Prin activitatea noastră am reușit să îndeplinim principali indicatori ai bibliotecii, dar valoarea unei biblioteci se măsoară nu numai prin aceste cifre ci și după calitatea serviciilor pe care le oferă beneficiarilor, de informare, de punere în valoare a colecțiilor sale de destindere chiar. De aceea la acest moment aniversar considerăm necesară găsirea unui nou spațiu pentru extinderea activității bibliotecii în Titu-Gară, corelându-ne cu dinamica populației noastre. Vom încerca prin eforturi permanente să ne îmbunătățim activitatea în scopul creșterii rolului bibliotecii în procesul complex de formare și educație a omului.

Doina Marin
responsabil Biblioteca orașenească Titu

Biblioteca si societatea

Nu se mai îndoiește nimeni astăzi la nivelul autorităților sau al grupurilor sociale despre importanța bibliotecii. Cel puțin la nivelul intențiilor sau al declarațiilor. Ba, am spune că nu există prilej la care să nu se susțină, cu căldură și pasiune biblioteca, să se afirme prețuirea pentru această muncă dificilă dar nobilă și care ar merita o mai mare atenție din partea cititorilor și a autorităților. Mai mult, se fac și promisiuni dătătoare de mari speranțe lucrătorilor instituției și cititorilor, aceștia din urmă fiind cei mai interesați de funcționarea ireproșabilă a bibliotecii. De multe ori la manifestări festive sau aniversări se transmit cele mai bune gânduri, se exprimă solidaritatea cu breasla bibliotecarilor, se dau asigurări că toate lucrurile vor fi soluționate, dacă se poate în cel mai scurt timp.

Ce se întâmplă după aceea, nu este nevoie să insist prea mult. Aș aminti aici doar că într-un județ, la un anemone jubileu, autoritatea cea mai mare din partea locului a înflăcărat inimile bibliotecarilor și ale cititorilor în momentul când a anunțat că biblioteca județeană se va muta, în cel mult o lună, într-un nou local, care nu era altul decât cel al casei de cultură unde se desfășura momentul festiv. Au trecut peste trei ani iar biblioteca a rămas în același spațiu impropriu pentru o instituție de prestigiu.

Am subliniat discrepanța dintre atitudinea formală, de înțelegere și de prețuire și sprijinul direct, concret dat bibliotecii în realizarea misiunii sale culturale și sociale. Pentru că, trebuie să spunem cu claritate, în România de astăzi o bibliotecă publică nu poate funcționa eficient dacă nu este realmente ajutată în efortul ei, care se diferențiază de la zonă la zonă, de la bibliotecă la bibliotecă. Nu formulăm imprecații gratuite doar din nevoie unui criticism. Realitățile cu care se confruntă astăzi întregul sistem bibliotecar din România (să spunem în treacăt că nici una din mariile biblioteci ale țării, Biblioteca Națională, Biblioteca Academiei, Biblioteca Centrală Universitară București nu funcționează la întreaga lor forță umană și spirituală datorită trenării, în primul rând din cauza lipsei fondurilor, a finalizării construcției clădirilor lor) sunt evidente pentru oricine. Dar prea puțin s-a făcut și se face pentru optimizarea raporturilor dintre bibliotecă și societate. Bibliotecile publice sunt din acest punct de vedere edificatoare. Ele se adresează tuturor categoriilor de public. Serviciile lor sunt destinate oricărui cititor care le solicită. Principala rațiune de a exista a acestor instituții este să răspundă nevoii de informare și de lectură a cetățenilor comunității în care ființează. Prin urmare, activitatea

bibliotecilor publice are menirea de a introduce pe orice cititor în lumea fascinantă a culturii, a științei, a creației umane în general. De aceea, aici există tezaurizat un fond de carte, alte publicații ca suport de informații din toate domeniile cunoașterii. Reamintirea acestor trăsături ale activității bibliotecare, de altfel cunoscute, are menirea de a pune o chestiune de principiu: dacă biblioteca ființează într-o comunitate, cât poate aceasta să influențeze starea reală a acestei instituții? Este pregătită comunitatea să intervină în actul de susținere a bibliotecii?

După anul 1990 s-a afirmat, uneori ca și cum ar fi o viziune cu totul nouă, imperativul integrării bibliotecii publice în comunitate (până atunci cui i-a aparținut și cine a beneficiat de serviciile ei?). Se știe prea bine, cititorilor comunității în care a funcționat). Mai mult, formulă propagandistică, un asemenea slogan era utilizat din rațiuni extraculturale. Se propovăduiește necesitatea ca biblioteca să ofere locuitorilor comunității servicii cerute de ei, unele dintre ele, contracost. S-a întreprins și un studiu de către o instituție străină care ajungea la concluzia că în România nu există o altă cale decât finanțarea prin activități plătite de comunitate, acestea după ce se constatașe condiția precară a unor biblioteci din țară.

Studii românești au subliniat rolul fundamental al bibliotecii în socializarea individului, în educare și instruire, explicabil prin explozia învățământului superior și prin diversificarea oportunităților profesionale. Or, a obliga bibliotecile acum să-și modifice radical modalitățile de finanțare, înseamnă în mod necesar o schimbare a activității cu cititorii și deci o altă relație cu aceaștia, ceea ce presupune timp pentru ca managerii și întregul personal din biblioteci să-și însușească noile tehnici de activitate. Ne putem ușor imagina ce consecințe poate avea acestă stare asupra cititorilor, mai ales tineri, care au nevoie stringentă acum de serviciile bibliotecii, în condițiile scumpirii cărților ce depășește puterea de cumpărare a majorității populației. Cum s-ar mai realiza funcția de protecție socială a bibliotecii? Foarte greu sau imposibil în contextul orientării acesteia spre servicii cu plată.

Comunitatea simte biblioteca prin acțiunea ei reală iar cerințele ei față de instituția bibliotecară pot fi exprimate prin diferite modalități nu doar prin presiuni financiare sau economice. Apreciez că astăzi chestiunea fundamentală o constituie managementul în bibliotecă pentru solicitările actuale ale cititorilor, pentru organizarea activității pe criterii profesionale și cu rezultate de performanță. În acest sens comunitatea ar putea fi atrasă la rezolvarea problemelor concrete ale bibliotecilor, deoarece esențială rămâne atitudinea față de bibliotecă a tuturor factorilor dintr-o comunitate, care trebuie să fie în mod necesar una favorabilă, pozitivă, de sprijin direct. Toate aceste lucruri par foarte cunoscute. Așa este. Însă ele există ca atare atât timp cât nu se rezolvă adekvat. Gândirea unei strategii de dezvoltare a bibliotecilor trebuie să aibă în vedere ceea ce fac și pot face ele, aici și acum, concordant cu necesitățile lor de a asigura o informare rapidă și eficientă, ca și asigurarea unor servicii moderne.

Bibliotecile judetene - centre multifunctionale de informare pentru cetateni

In societatea informațională, bibliotecile, în calitatea lor de instituții care operează, în principal, cu documente și informații au început să devină factori din ce în ce mai activi și mai prezenți în viața colectivităților pe care le servesc.

Alături de marile biblioteci, cu funcții definite la nivel național, cum sunt Biblioteca Națională și Biblioteca Academiei, bibliotecile județene trebuie să identifice și să dezvolte noi forme și mijloace de comunicare informațională, adecvate realităților economice, sociale, culturale.

Experiența pe plan mondial arată că bibliotecile au un rol din ce în ce mai important în focalizarea informațiilor de interes pentru largi colectivități. Bibliotecile devin puncte de referință pentru accesul la informația de care un cetățean are nevoie în relația lui cu colectivitatea unde trăiește.

Au apărut astfel centrele de informare pentru cetățeni grupate pe biblioteci ce servesc un cartier, un oraș sau o diviziune teritorială mai mare, cum ar fi un județ.

Crearea centrelor de informare pentru cetățeni și asigurarea accesului acestora la informațiile disponibile pe mediile electronice este o realitate care preocupa atât comunitățile locale cât și specialiștii în domeniul informaticii și știința informării.

Centre specializate în facilitarea accesului la rețeaua INTERNET sunt deja numeroase, mai ales în țările dezvoltate din punct de vedere economic care au promovat accesul la informație, considerând-o ca o resursă de bază în progresul economic și social.

Tendința actuală este de a crea centre de informare care să cuprindă informații administrative, economice, sociale, culturale, într-un cuvânt informație cu un larg spectru de interes orientată către comunitatea locală pe care o servește.

Realizarea unui astfel de centru la nivelul unei colectivități presupune cooperare și colaborare între administrația locală aleasă, instituții ale administrației centrale existente la nivel local (cum ar fi de exemplu direcțiile județene de muncă și ocrotiri sociale sau Prefecturile), instituții de cultură, instituții economice, întreprinzători privați, într-un cuvânt toți factorii vieții economico-sociale și culturale din teritoriul respectiv. Un rol important în această cooperare revine comunităților academice (universități, colegii etc.), care pot asigura asistență competentă, atât în faza de concepție a sistemului, cât și în implementarea, întreținerea și dezvoltarea acestuia.

Din analiza activității pe care trebuie să o desfășoare un centru de informare se pot identifica cinci module principale care corespund funcțiilor de bază ale acestuia: identificarea (cerințe de informare ale colectivității servite), colectarea, prelucrarea, organizarea, stocarea și diseminarea informațiilor. Aceste module funcționale sunt:

- a) identificarea nevoilor de informare ale cetățenilor și a resurselor informaționale (în fapt, de unde și cum se poate obține informația pertinentă pentru a satisface cerințele de informare ale utilizatorilor);
- b) colectarea resurselor informaționale (documente, informații despre documente - descrieri bibliografice, abstracte etc. - informații culturale, economice etc.);
- c) prelucrarea resurselor informaționale (resursele informaționale se prelucrează în funcție de tipul acestora - documente, informații etc. și suportul pe care acestea se găsesc - hârtie, suport magnetic, suport optic etc.);

De remarcat că în prelucrarea documentelor trebuie luate în considerare norme și standarde utilizate în domeniu la nivel național și internațional. Aceasta este o cerință obligatorie pentru a se asigura compatibilitatea cu alte centre (un exemplu în acest sens este necesitatea utilizării normelor ISBD pentru prelucrarea documentelor și folosirea standardului ISO 2709 pentru transportul informațiilor bibliografice pe suporti citibili de calculator).

- d) organizarea și stocarea fondurilor internaționale; organizarea fondurilor informaționale trebuie astfel realizată, încât să permită asigurarea căilor de acces la informația solicitată de beneficiar.

Ca urmare, modul de organizare și stocare depinde de cererile de informare ale utilizatorilor (un exemplu: pentru a obține informații asupra legislației în vigoare privind un anumit domeniu, un utilizator poate solicita fie domeniul, fie numărul și anul unei legi; în acest caz, organizarea datelor trebuie să permită accesul la informațiile stocate, plecând atât de la un domeniu, cât și de la numărul și anul în care a apărut legea).

- e) servirea informațională; acest modul trebuie să asigure realizarea produselor și serviciilor informaționale solicitate de utilizatori, în fapt crearea interfeței între centru și cetățeni.

Modul în care se implementează fiecare din modulele funcționale prezentate mai sus depinde de concepția de ansamblu a sistemului de informare pentru cetățeni și, evident, de resursele disponibile (resurse financiare, umane, tehnice, informatiche etc.)

După opinia noastră, în curând, biblioteci din România vor reuși să implementeze centrul de informare pentru cetățeni, demonstrând încă odată, rolul și importanța pe care aceste instituții de cultură îl au în dezvoltarea socială și culturală a societății.

Conf.univ.dr. ing. Doina Banciu
Universitatea București

Redefinirea profesiei de bibliotecar în era informatizării

Societatea informațională a devenit în prezent o realitate tot mai stringentă, având impact în toate domeniile de activitate, deci și în biblioteconomie, conferind un rol important sistemelor de informare. Incapacitatea tinerii sub observație a informației tot mai abundente a dus la declanșarea unei crize informaționale, fapt care a facilitat implementarea noilor tehnologii informaționale în cadrul bibliotecilor; privite ca principale centre de distribuire și diseminare a informației.

În prezent activitatea din bibliotecă se divide într-o parte intelectuală și una mecanică, motiv ce a generat discuții privind competiția om-mașină. Însă cele două fațete ale profesiei de bibliotecar nu se pot exclude una pe alta. Pentru ca munca intelectuală să fie performantă trebuie dublată în mod inevitabil de o anumită îndemânare tehnică.

Tehnologia a impus schimbarea acestei profesii, chemându-i pe bibliotecari să fie o legătură umană între utilizator și mașină. În ciuda faptului că ei cred încă cu pasiune în puterea cuvântului tipărit, în puterea conservării și prezervării inteligenței umane de-a lungul secolelor în documente grafice, tehnologia avansată i-a obligat să-și schimbe optica, transformându-i în pionieri ai erei informaționale. În momentul de față informația nu se găsește numai în cărți ci și pe CD-ROM-uri și pe Internet. De aceea, specialistii în știința informării trebuie să ajute beneficiarii să obțină și să folosească informația dorită într-un timp scurt.

Informatizarea nu mai este o metodă ci o cerință de supraviețuire a bibliotecilor de astăzi. Managerii au acceptat-o realizând rolul major pe care îl va juca în dezvoltarea și eficientizarea activității lor. În foarte multe instituții de învățământ biblioteca s-a transformat într-o adevărată rețea informatizată. Utilizatorii caută informații de conținut care să le permită identificarea celor structuri capabile să le ofere informația dorită, fără a fi necesară cercetarea în original a documentelor respective. Ei solicită CD-ROM-uri, vor să fie orientați în consultarea catalogului on-line sau cer informații pentru accesarea unui proiect multimedia.

De-a lungul istoriei, bibliotecarii au dezvoltat infrastructuri, standarde, politici și metode eficiente de distribuire a informației. Cu toate acestea rolul crucial al acestora nu este privit la adevărata lui valoare. Mulți consideră că o simplă conectare la Internet poate rezolva toate problemele. Însă se face abstracție de faptul că bibliotecarii sunt singurii care pot să definească și să planifice strategii de

dezvoltare, să organizeze și să evalueze informația conform noilor tehnologii., ceea ce înseamnă cunoștințe tot mai evolute în domeniu și un continuu proces de studiu. În acest sens este necesar a se iniția un program destinat să demonstreze bibliotecarilor cum să folosească noile tehnologii și cât de importante sunt acestea atât pentru ușurarea muncii lor cât și a beneficiarului. Scopul final nu este numai acela de a învăța noi metode de lucru ci și de a elimina anxietatea. S-a demonstrat științific că omul este reticent la schimbare chiar dacă aceasta înseamnă dezvoltare; pentru a nu se ajunge aici, managerul trebuie să găsească căi propice pentru a introduce aceste schimbări, să-i facă pe oameni să înțeleagă că ei sunt de fapt cei care manipulează tehnologia și nu invers.

Având de făcut mai puține activități redundante, specialiștii în știința informării își vor putea focaliza aptitudinile în oferirea celor mai eficiente metode de descoperire a informației necesară diferitelor categorii de beneficiari.

Utilizarea serviciilor moderne ale sistemelor automatizate de informare și documentare va deveni în viitorul apropiat un factor esențial pentru buna desfășurare a activității de bibliotecă.

Agnes Erich
Universitatea "Valachia" Târgoviște

Moduri și mijloace de comunicare. Comunicarea multiplă

Un rol de seamă a jucat în simplificarea semnelor și în difuzarea scierii apariția tiparului. În China tiparul de lemn era cunoscut de mai multă vreme, încă din secolul al XI-lea. În secolul al XV-lea, în jurul anului 1450, la Mainz, în Germania, Johanes Gutenberg (1400-1468) a inventat tiparul cu litere de metal, cu caractere mobile, care în cursul aceluiasi secol s-a răspândit în toată Europa. Între 1450-1455, Gutenberg a editat, în limba latină, în condiții tehnice exceptionale, "Biblia".

Inventarea tiparului a însemnat începutul unei noi ere în istoria comunicării prin posibilitatea multiplicării mesajelor într-un număr teoretic nelimitat de exemplare, asigurându-se astfel fidelitatea informației scrise, propagarea ei în lanț,

caracterul multidirecțional al difuzării. Revolutionarea tehnicii de imprimare răspunde nevoii de informație a omului modern și ea era sincronică cu dezvoltarea și generalizarea poștei, ceea ce va duce la o anumită periodizare a unor tipărituri, la apariția presei.

Descoperirea tiparului a însemnat o contribuție fundamentală la nașterea omului modern. Inventarea tiparului a impus civilizația vizuală, provocând o schimbare radicală în raporturile dintre "emisar" și "receptor", dintre autor și public. Practic, cultura scribală (aceea a scrierii manuscriselor) nu crea nici autori, nici public, așa cum i-a creat tipografia. Noțiunea de paternitate literară în sensul de care vorbim astăzi era necunoscută. Tiparul, ne spune McLuhan, "a făcut inutilă citirea cu glas tare și a accelerat actul citirii, până ce cititorul s-a putut simți "în mână" autorului (*Marshall McLuhan, Galaxia Gutenberg, Editura Politică, București, 1975, p.210*) Tipografia a făcut din cultură un bun de consum, o marfă uniformă și repetabilă. Această marfă care alimentează setea de cunoaștere, nevoia informării rapide și exacte, se materializează în două produse, fără de care este de neimaginat civilizația omului modern: cartea și presa.

Încă din Renaștere, cartea a impus ideea că adevăratele cunoștințe sunt cele scrise, că marile valori ale culturii sunt indisolubil legate de carte care, putând fi multiplicată în mii de exemplare, devine un bun de o largă utilitate. "În secolul al XVI-lea, precizează McLuhan, Renașterea a fost o epocă la hotarul dintre două milenii de cultură alfabetică și de manuscris, pe de o parte și o nouă tehnică de repetabilitate și cuantificare, pe de altă parte" (*Marshall McLuhan, op. cit., p.234*).

Prin omogenitatea și linearitatea ei, prin caracterul portabil, prin multiplicarea ei, cartea a reprezentat o lectură accesibilă unui public foarte larg, dar, în același timp, a provocaț o ruptură între spirit și inimă, între rațiune și pasiune, favorizând egocentrismul, logocentrismul, detribalizarea individului prin izolare vizualității impusă de lectura textului.

Tiparul va revoluționa nu numai tehnica editării, ci și modul de gândire și de comportament, prin puterea de a-l instala pe cititor "într-un univers subiectiv de libertate și spontaneitate fără margini", (*Marshall McLuhan, op. cit., p. 258*). Tiparul este "tehnologia individualismului". Tiparul structurează raporturile dintre oameni, el transformă dialogul dintr-un schimb de păreri într-o marfă portabilă. Tiparul a determinat sciziunea dintre știință și artă, a transformat limbile naționale în mass-media, ceea ce va duce la unificarea limbii naționale prin formarea unei conștiințe naționale colective. Tiparul a provocat divorțul dintre poezie și muzică și a contribuit într-o măsură enormă la cultul individualismului.

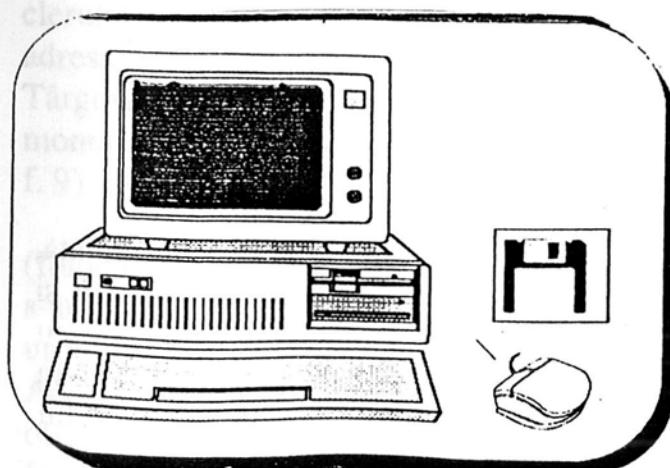
Cartea a însemnat o creștere extraordinară a vitezei de citire a textului tipărit, o gândire mai rapidă și mai profundă, o posibilitate de adâncire în semnificația textului prin revenire și meditare asupra lui. Dar, cum am mai subliniat, cartea nu este numai o expresie a culturii, a spiritului, ci și o formă materială concretă, o marfă prin care oamenii își câștigă existență, ea are nevoie de piețe de desfacere, de difuzare pentru că și-a creat un public tot mai numeros care cumpără nu numai

hrana zilnică, ci și cartea, fără de care existența omului civilizat, modern nu este de imaginat.

În acest context, se stabilește o nouă relație între "emisator" și "receptor", între autor și cititor, iar între ei intervine un al treilea personaj, editorul, care facilitează și finalizează procesul de comunicare prin tipărirea cărții. În cazul relației autor-cititor, se poate vorbi despre notorietatea (reală sau falsă) a celui dintâi, autorul fiind cunoscut fie din cărțile sale, fie din "imaginea" publică impusă de mijloacele moderne de comunicare, mai ales în cazul unor personalități politice. Notorietatea autorului impusă chiar de autoritatea textului tipărit, capată în ochii cititorului o reprezentare mitică. Opinia este a lui Robert Escarpit care consideră că în aria artei contemporane relația cititor-autor " dispune de un anumit număr de canale care permit un feedback efectiv dinspre cititor către autor". (Robert Escarpit, De la sociologia literaturii la teoria comunicării. București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980, p.413.). Un asemenea canal este acela al criticii. Există și alte canale, mai directe, cum ar fi: relațiile interpersonale dintre autor și cititorii săi, schimbul de scrisori, întâlnirile, conferințele, dezbatările cu cititorii.

Singura relație care subzistă, apreciază Robert Escarpit, este relația textuală. Cartea vorbește de la sine. Singur în fața textului, cititorul comunică cu autorul într-un mod profund, el receptează în sens pozitiv sau negativ mesajul. Paradoxal, textul publicat, prin multiplicare își pierde caracterul de unitate, dar, în cazul acesta, el (textul) devine obiect industrial -carte sau ziar- care este fabricat și produs într-un mare număr de exemplare, intrând într-un proces industrial care îl transferă într-un alt plan al "comunicării".

Este vorba, deci, despre un dublu proces al comunicării dintre autor și cititor, proces complex a cărei finalizare este cartea, cumpărată sau nu de cititor. " Aici stă toată dificultatea editării, în măsura în care avem bunăvoița să o considerăm un mecanism esențial al comunicării scrise și nu o activitate industrială sau comercială oarecare ", (*Idem, p.414*) conchide Robert Escarpit.

Lector dr. Ion Haineș
Universitatea "Valachia" Târgoviște

Mitropolia Targovistei, monument istoric si cultural

Cu prilejul târnositării bisericii lui Neagoe Basarab (1517), Mitropolia de la Curtea de Argeș s-a mutat la Târgoviște, din porunca domnului care specifica faptul că “de acum înainte niciodată, în veci, în Argeș să nu mai fie mitropolie, ci să fie mănăstire și arhimandrie, iar la Târgoviște să fie mitropolie stătătoare, cum s-au aşezat” (Cristian Moisescu. Târgoviște. Monumente istorice și de artă, București, Edit. Meridiane, 1979. p. 178).

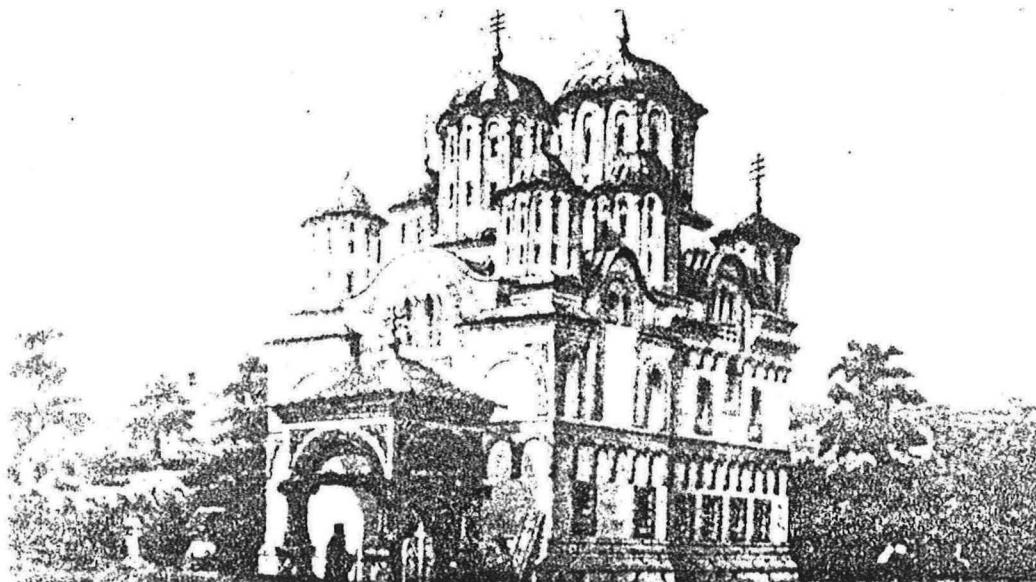

Fig. 49. Mitropolia din Tîrgoviște.

La moartea domnitorului, în anul 1521, mitropolia nu era încă terminată, opera fiind continuată de Petru Cercel după aproximativ șase decenii, când a și acoperit-o cu plumb. La fel și domnitorul Matei Basarab a continuat învelirea cu plumb după modelul bisericii Sfânta Sofia din Constantinopol. Modificări s-au întreprins și de către Constantin Brâncoveanu sub directa îndrumare a mitropolitului Theodosie, cu care ocazie s-a și zugrăvit.

Construcția mitropoliei s-a conservat bine până în anul 1892 când, sub pretextul unor profunde lucrări de restaurare s-a ajuns la dărâmarea acesteia până în

temelii, folosindu-se dinamita (Almanahul Dâmboviței, București, Editura Minerva, 1912, p. 46).

La sfârșitul secolului al XIX-lea, în orașul Târgoviște funcționau 17 biserici de diferite culte: ortodox, catolic și mozaic, iar două erau nefuncționale: Biserica Sf. Ion și Geartoglu.

Astfel, într-o Dare de seamă a Primăriei asupra situației orașului Târgoviște din anul 1891 (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Dâmbovița, fond Primăria Târgoviște, dos. 25/1891), redactată de secretarul C. Georgescu și semnată de primarul Ioan Angelescu, la capitolul "Cultul" aflăm date importante despre situația dezastrosoasă în care se află bisericile din oraș, printre care și Mitropolia "singurul monument istoric ce prezintă o frumusețe a orașului" care "stă dărâmată de atâția ani fără a se lua măsuri de restaurare precum se proiectase". Din această cauză "s-a mai adăugat o ruină" la celelalte biserici iar din cauză că acest "monument istoric" se află în plin centrul orașului, imprimă un aspect trist atât pentru "cetăteni" cât și pentru "străini".

La 29 iunie 1893, primarul orașului Târgoviște Ioan Angelescu informa consilierii comunali printr-o adresă (Ibidem, dos. 19/1893, f. 2), asupra vizitei în oraș a mitropolitului primat Ghenadie și a ministrului cultelor și instrucțiunii publice Tache Ionescu, ocazie cu care va avea loc "solemnitatea punerii pietrei fundamentale la Mitropolia Târgoviștei".

Mai târziu, printr-o "Dare de seamă asupra activității administrației comunale pe anul financiar 1893-1894 (Ibidem, dos. 10/1894, f. 6-7) se facea cunoscut faptul că la 1 iulie 1893 a avut loc respectivul eveniment desfășurat în prezența celor două personalități mai sus amintite, urmată de începerea imediată a lucrărilor propriu-zise. Aflăm astfel că au fost făcute demersuri în sprijinul acestei idei pe lângă "Înalțul Guvern" și de către diversi senatori și deputați, în mod special de către Constantin Olănescu și Ion Ciuflea, deputați ai Colegiului I al județului nostru.

În anul 1896, pe lângă biserică Stelea și Curtea Domnească, în Târgoviște se mai afla și Mitropolia, sub directa întreținere a statului, conform art. 114, din Legea clerului mirean (Ibidem, dos. 26/1896, f. 1). Același lucru se certifică și într-o adresă a Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice către primarul orașului Târgoviște din 22 septembrie 1906, care declară că aceste biserici erau considerate monumente istorice care "se vor lua în seama statului" (Ibidem, dos. 7/1906-1907, f. 9).

La 3 mai 1911, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii informa printr-o adresă (Ibidem, dos. 17/1911-1914, f. 6) Primăria orașului Târgoviște asupra faptului că s-au alocat 90.000 lei pentru continuarea lucrărilor de restaurare a Mitropoliei urmând să sosească la Târgoviște arhitectul șef al monumentelor istorice N. Ghika. Acest lucru este însă condiționat de transformarea locului viran pe care se desfășura oborul de vite din fața mitropoliei, în grădină publică, fapt care s-a și întâmplat, lucrarea fiind aprobată prin Decretul nr. 3104 din 14 iunie 1912 (Ibidem, f. 19).

La data de 20 septembrie 1911, la primăria orașului Târgoviște era dupusă o cerere de către Sofia Anastasescu care sublinia importanța acordării unor sume de

bani pentru terminarea picturii bisericii Sf. Nicolae-Andronești pentru ca aceasta “să nu aibă soarta Mitropoliei care stă închisă tot din cauza picturei”. Consiliul comunal respinge această cerere din lipsă de fonduri.

La 28 octombrie 1912, primarul târgoviștean Ionescu Gonzalu însțiință prin adresa nr. 4026 pe administratorul “Casei Bisericești” asupra faptului că “în urmă cu o zi (Ibidem, dos. 6/1911, f. 2), la ora 4 p.m. s-a dărâmat clopotnița mitropoliei “abia construită” cerând “dărâmarea definitivă a acesteia” spre a nu se întâmpla accidente nenorocite (Ibidem, dos. 17/1911-1914, f. 20).

Anul următor, la 24 mai, arhitectul Eduard Ernest din București se angaja să picteze Mitropolia la prețul de 1 leu pe metru pătrat (Ibidem, f. 29).

Două decenii mai târziu, Prefectura județului Dâmbovița a înaintat unor personalități culturale și politice ale orașului “invitații” pentru data de 12 noiembrie 1933 la sfintirea “Vechei Metropolii a Trei Românești”, eveniment la care urma să participe și regele Carol al II-lea, însă la 10 noiembrie, Primăria orașului Târgoviște era anunțată printr-o telegramă (Ibidem, dos. 51/1933, f. 1) asupra imposibilității participării Regelui la respectivul eveniment, slujba de sfintire fiind susținută de Patriarhul României, Miron Cristea.

Odată cu mutarea sediului mitropoliei de la Curtea de Argeș la Târgoviște (1520), rolul orașului de pe Ialomița crește considerabil astfel încât noua mitropolie a devenit centrul cultural al țării (Dan Simionescu; Victor Petrescu: Târgoviște vechi centru tipografic românesc, Târgoviște, 1972, p. 18). S-au adunat diferite opere scrise în țară, dintre care “Viața Sfântului Nifon”, alcătuită de Gavril, primul egumen al Athosului “predată tinerei mitropolii spre păstrare... și spre răspândire”.

În secolul al XVII-lea, biserică mitropoliei din Târgoviște se transformă într-un activ centru tipografic și cultural nu numai al țării dar și al “răsăritului ortodox”.

În vremea mitropolitilor Teofil (1636-1648) și Ștefan (1648-1653) la Târgoviște se puteau întâlni trei curente literare: umanismul clasic greco-latinesc, cel național și cel slavon. Acestea urmăreau transformarea Târgoviștei în centru literar care “să iradieze în restul țării înnoirele de cultură”. În sprijinul acestei idei, Matei Basarab mută atelierul tipografic de la Govora la Târgoviște, creează piese tehnice noi, ca teascul tipografic și turnătoria de litere.

În “Imitația lui Christos” apare pentru ultima dată indicată tipografia de la Mănăstirea Dealu (1647) iar “Mystirio”, apărută în anul 1651 anunță noua instalare a tipografiei la mitropolie. Mai apar: “Pogribania preoților” și “Târnosania bisericilor” în limba slavonă însă cu “tipicurile traduse în limba română”.

O lucrare deosebit de importantă, care a văzut lumina tiparului mitropoliei din Târgoviște a fost “Îndreptarea legii” (1652). După acest an, din păcate, nu mai întâlnim timp de peste cinci decenii cărți tipărite la Târgoviște.

În anul 1708 la mitropolie era instalată o nouă tiparniță fiind îmbunătățită cu o “secție” în limba greacă și alta în limba română.

În această perioadă, pe lângă renumitul “mentor al culturii” mitropolitul țării Antim Ivireanu, mai întâlnim numele lui Mitrofan Gregoras, Gheorghe Radovici și monahul Filothei. Apar noi cărți în limba română de slujbă bisericească tipărite

aici: "Serviciul bisericesc întreg" (1709), "Molitvenice" (1708-1712, 1713), "Psaltire", "Catavasiere" (1713, 1714), "Octoih" (1712- primul tipărit în românește), "Rugăciuni" (1712), "Liturghii" (1713), două "Ceasloave" (1714, 1715). Se tipăresc și cărți laice: romanul popular "Alexandria"; antologii și cugetări ale unor filosofi antici: "Maxime filosofești" (1713, ediție românească și grecească); lucrări istorico-literare: "Panoplia dogmatică" (1710); un gen de ghid istoric și turistic: "Proschinitorul Sfântului Munte Sinai" (1710); "Despre edificii, clerici și ceremoniile bisericești" (1715, operă a lui Hrisant); lucrări ale lui Antim Ivireanul: "Capete de poruncă" (1714) și "Învățatura bisericească" (1710).

În contextul în care Târgoviștea, veche capitală a țării, a jucat un rol deosebit de important în evoluția culturii medievale românești este meritul a sublinia eforturile tipografiei de la Mitropolia Târgoviștei pentru îmbogățirea patrimoniului spiritual al acelor vremuri.

Prof. Bobe Marian Cătălin
Direcția județeană Dâmbovița
a Arhivelor Naționale

Colectia de carte veche de la Directia Judeteana Dambovita a Arhivelor Nationale

Colecția de carte veche românească existentă la Direcția locală a Arhivelor Naționale s-a format dealungul anilor prin achiziții și donații de la persoane particulare sau preluări de la unele instituții care nu le puteau asigura păstrarea și conservarea în bune condiții.

Colecția cuprinde un număr de 51 de tipărituri din perioada 1651-1845 cu caracter laic sau religios apărute la Târgoviște, Sibiu, Brașov, Râmnicu Vâlcea, Buzău, Buda.

Cea mai veche tipăritură deținută este un "Molitvenic" apărut în anul 1651 la Târgoviște aflat într-o bună stare de conservare. O tipăritură deosebit de valoroasă pentru colecția noastră o constituie un exemplar din altă carte târgovișteană și anume "Îndreptarea legii" apărută în 1652.

Mai amintim "Apostolul" tipărit la Buzău în 1704 și "Învățaturile de multe științe folositoare" apărută la Sibiu sub îngrijirea lui Nicodim Greceanu.

Un loc aparte în cadrul colecției îl ocupă cele două serii de minee apărute la Râmnicu Vâlcea și la Buda. Prima traducere din limba greacă în limba română a

mineelor o datorăm eruditului episcop Chesarie al Râmnicului sub a cărui îngrijire au apărut şase din cele douăsprezece minee, opera sa continuând-o cu succes alt învățat călugăr, Grigorie Râmniceanu.

În colecția noastră se păstrează un număr de zece exemplare din mineele vâlcene apărute între 1778-1780 și alte patru exemplare apărute la Buda în Tipografia Universității, în anii 1804-1805.

Mineele din seria vâlceană sunt de format 31 x 21 cm., legate în coperți de lemn îmbrăcate în piele și au un număr de pagini variind între 135-255. Cele din seria tipărită la Buda sunt de format 37 x 24 cm., legate în piele și foarte bine conservate.

Aproape toate tipăriturile din colecție conțin însemnări și note marginale din care rezultă circulația cărții respective dealungul vremii și posesorii lor vremelnici. Sunt consemnate și unele evenimente importante: războaie, cutremure, schimbări de domenii.

Printre ultimele tipărituri intrate în cadrul colecției se numără o "Geografie" tipărită la Buda în 1815 pe cheltuiala lui Nicola Nicolau din Brașov și un exemplar incomplet din "Istoria bisericească" a lui Alexandru Geanoglu Lesviodax, din 1845.

Pârvan Dobrin
Direcția județeană Dâmbovița
a Arhivelor Naționale

Ziarul "Vremea Nouă" - 70 de ani de la apariție

Biblioteca județeană Dâmbovița și-a propus să pună la indemâna publicului din Târgoviște materiale și documente de diferite tipuri în vederea cunoașterii trecutului istoric și cultural al acestui perimetru de spiritualitate românească. În acest sens am efectuat o documentare la Biblioteca Academiei Române în vederea cunoașterii și depistării tuturor publicațiilor periodice care au apărut în limitele geografice ale județului Dâmbovița.

Începând cu anul 1878, anul primelor publicații periodice la Târgoviște (Cetatea, Kindia și Vocea Dâmboviței) și continuând până în anul 1950

consemnăm peste 150 titluri de periodice locale. Acestea au fost microfilmate fiind puse la îndemâna publicului nostru permanent.

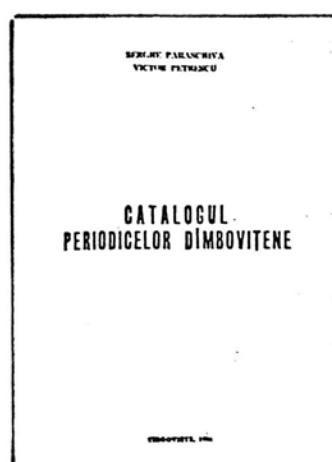
După anul 1900 semnalăm periodice cu caracter politic editate de către reprezentanții partidelor din Târgoviște. Un asemenea ziar este și "Vremea Nouă", Gazeta Partidului Național Tânăresc din județul Dâmbovița, de la a cărei apariție (1 februarie 1927) s-au împlinit 70 ani, cu o existență între 1 februarie 1927 - 15 februarie 1938. Biblioteca posedă sub formă de microfilm numerele din perioada 1 februarie 1927 (nr. 1) până la 31 decembrie 1931 (nr. 21-22). Proprietar Cezar Spineanu. Redactor responsabil Mihail Cornescu. Redacția și administrația "Casa Partidului Național Tânăresc", Str. I. C. Fusea, nr. 6, Târgoviște.

Ziarul nu are o apariție regulată, fiind scos la tipografiile: "Nouă" I. Negoiescu; "Dâmbovița" și "Viitorul" P.G. Popescu; "Lupta" N. Stroilă din Târgoviște și Tipografiile Române Unite din București.

Începând cu nr. 7 din 1 Mai 1929 până la nr. 3 din 1 februarie 1930 alături de Cezar Spineanu în calitate de proprietar apare ca director Ion Valescu, care definește astfel ziarul Vremea Nouă: "o gazetă vrednică de cără Partidului Național Tânăresc și totodată o oglindă credincioasă a nevoilor, a darurilor și năzuințelor noastre. În ziar apar articole, cronică, știri, alte materii ale despre viața socio-culturală a Târgoviștei și județului comentate prin prisma doctrinei Partidului Național Tânăresc. Printre numele unor personalități românești care au colaborat la ziar: Ion Mihalache, Virgil Madgearu, Ion Petrovici, Traian Bratu.

Viața economică, politică, informații și alte știri sunt prezentate prin contribuția unor locuitori ai Târgoviștei și județului, cadre didactice, preoți, avocați, negustori, meseriași, cum ar fi: Alexandru Tomescu, Alexandru A. Vasilescu, Cezar Spineanu, C. Sândulescu, Ion Gh. Mareș (membru fondator al Partidului Tânăresc), C. Marinescu, Victor Kercea, I. Popescu, Petre G. Popescu, Aurel Dobrescu și alții.

În paginile ziarului sunt publicate poezii, nuvele, fragmente literare semnate de: I. C. Vissarion, Victor Brânduș, Aron Cotruș, Ilie N. M., Neagoe Chindie, F. Lobodă, Matei Ciobanu, Vasile Nițoi și alții.

Serghei Paraschiva.

ALEXANDRESCU, MATEI

(30.IV.1906, Târgoviște - 5.XI.1979, București)
poet, memorialist, publicist

Studii primare și liceul la "Ienăchiță Văcărescu" din Târgoviște. Urmează Facultatea de litere și filosofie din București, pe care o absolvă în 1931. Îndeplinește apoi funcții administrative în cadrul Prefecturii județului Dâmbovița și a Prefecturii din București (1931-1934). Debutează la "Universul literar" în 1926. Colaborează la "Gândirea", "Revista Fundațiilor Regale", "Bilete de papagal", "Pagini basarabene", "Cele trei Crișuri", "Şantier". Editează împreună cu alți scriitori revista "Litere" și

"Îndreptar". Primul volum "În insula unde-nfloreau coralii", apărut la Târgoviște în 1931, prezintă orașul sau natal în tonuri simboliste și deprimante. Celelalte volume ale perioadei interbelice "Leagăn de îngerii" (1935), "Jocul cuvintelor" (1939), "Vămile vazduhului" (1942), "Ardealul cântat de poeți" (1943) ne prezintă un poet de factură modernist-traditionalistă, inclinat spre o poezie paternalistă, a desenului baroc, al frescelor bisericești, având reminiscențe argheziene, dar și o nuanță de originalitate. Revine editorial, după o absență de aproape treizeci de ani, cu volumele "Donna Sixtină" (1970), "Catarg" (1973). În ultimele creații cultivă sonetul. Cele 50 de sonete din "Donna Sixtină" sunt influențate de vechiul său model, Vasile Voiculescu. Ele ne dezvăluie un poet subordonat unui ideal de artă, greu de atins, aflat sub semnul acesteia ca spirit nesfârșit de împlinire. "Confesiunile literare" (1971) adună interviurile din "Facla" lui Ion Vinea, avute cu: Camil Petrescu, Mihail Sadoveanu, N. D. Cocea, Gib Mihăescu, Ilarie Voronca, Mihail Dragomirescu, G. M. Vladescu sau cu alți scriitori cu care a dialogat mai târziu: Tudor Arghezi, Perpessicius, Eugeniu Speranția, Șerban Cioculescu, Iorgu Iordan, Cella Delavrancea, Mircea Horia Simionescu și alții.

- *În insula unde-nfloreau coralii*, Poeme. Târgoviște, 1931; *Leagăn de îngeri*, Poeme. Ediția 1-a, Colecția Gândirea, București, Editura Cartea Românească, 1935; Ediția a 2-a, 1939; *Jocul cuvintelor*, Poeme. Desene de Mac Constantinescu, București, Editura Cartea Românească, 1939; *Vâmile văzduhului*, Poeme. Cu 6 desene de Mac Constantinescu, București, Colecția Universul Literar, 1942; *Ardealul cântat de poeți*, București, 1943; *Donna Sixtina*, Sonete, București, Editura Eminescu, 1970; *Confesiuni literare*, Dialoguri. Vol.1, București, "Minerva", 1971; *Catarg*, București, "Minerva", 1973.

- *Literatura română contemporană*, București, Editura Academiei R.S.R., vol. I, Poezia, 1980, p.115-116; Piru, Alexandru. *Istoria literaturii române de la început până azi*, București, Editura Univers, 1981, p. 427; Rotaru, Ion. *O istorie a literaturii române*, vol.III, 1944-1984, București, "Minerva", 1987, p.144; Piru, Alexandru. *Istoria literaturii române*, Editura Grai și suflet-"Cultura națională", București, 1994, p. 273; Sergiu, Stelian. *Cronică de lector. Matei Alexandrescu - Donna Sixtina*, Dâmbovița, II, nr. 818, 10 oct., 1970, p. 2.; Piru, Alexandru. *Matei Alexandrescu*, România literară, an VII, nr. 11, 14 martie, 1974, p. 13.

BRANDUS, VICTOR

(2.VII.1905, Târgoviște - 25.II.1989, Târgoviște)
istoric literar, memorialist, publicist

După absolvirea liceului "Ienăchiță

Văcărescu" în 1924, urmează Facultatea de litere-filosofie și drept a Universității din București. În paralel frecventează și Conservatorul de muzică din București. La absolvire, în 1928, este numit profesor de limba latină în Alexandria, apoi la Liceul "Carabella" din Târgoviște, iar după titularizare, din 1929 până în 1940, profesor la Liceul militar "Nicolae Filipescu" de la Mănăstirea Dealu, Târgoviște. Din 1940 până în 1948, liceul este mutat la Predeal unde este de asemenea profesor, iar între 1946-1948 director de studii al Colegiului militar Predeal. Din 1948 până la pensionare profesor la diferite școli și licee din Târgoviște, iar după pensionare la liceele din Fieni și Pucioasa. Debut literar din 1924, ca elev, în revista "Vlăstarul" a Liceului "Ienăchiță

Văcărescu“ cu articolul “Clasicismul virgilian“ apărut în două numere consecutive. Colaborează între 1934-1936 cu articole la “Curierul Dâmboviței“ și “Tribuna școlii“. Între 1939-1940 face parte din Comitetul de redacție al revistei “Târgoviștea“ (publică printre altele articolul “Necesitatea studiilor clasice pentru noi, români“). Articole pe diverse teme, de-a lungul anilor în: “Valachica“, “Muzica“, “Dâmbovița“, “Însemnări pedagogice“ precum și la câteva emisiuni de radio și televiziune. Recunoscut în timp ca personalitate culturală a Târgoviștei. Debută în volum cu “Trei destine tragic“ (Socrate, Cezar, Ovidiu) apărut în 1944, analiză pertinentă asupra acestor personalități ale lumii antice. Monografiile: “Pagini din activitatea corală târgovișteană“ (1974), interpretare asupra fenomenului muzical, bazată pe o amplă documentație; “Figuri de cărturari și artiști în Târgoviște“, reliefare a unor personalități târgoviștene mai puțin cunoscute, impuse în circuitul național de valori.

- *Trei destine tragic* -București, Imprimeriile “Curierul”, 1944; *Pagini din activitatea corală târgovișteană*, București, Tipografia Universității, 1974; *Figuri de cărturari și artiști în Târgoviște*, C.C.E.S. Dâmbovița, 1982;
- Stănel, Spiridon. *Un act de profund patriotism /Viața și activitatea lui Victor Brânduș*, Almanahul părinților, 1986.

ILOVICI MIHAIL

(4 X 1910, Găești - 12 II 1983 București)
critic, istoric literar, eseist, ziarist

U

Urmează cursurile primare și liceale în Găești, absolvite în 1929 și la Liceul “Ienachita Văcărescu” din Târgoviște. Din 1933 licențiat al Facultății de litere și filosofie a Universității București.

Profesor de liceu în Găești, Ismail, Curtea de Argeș, Ștefănești și apoi Pitești până la pensionare în 1972.

Debut în revista “Licariri”, București, 1930, cu piesa “Petrica”.

Între 1930 și 1932 este director al revistei de literatură, ideologie, critică, "Cristalul" ce apără la Găești și apoi la București. Aici scrie articole de analiză asupra fenomenului literar românesc interbelic, eseuri privind Tânăra generație.

De altfel volumul de debut "Negativismul tinerei generații", apărut în 1934, îl afirmă printre cele mai bune condeie ale epocii. Este urmat de "Contribuțiuni asupra actului de cultură" (1936) și de studiul monografic "Claudia Millian-Minulescu".

În perioada primului război și mult timp după aceea are o activitate creaoare mai puțin fastă. Revine în prim planul literar în 1971 cu volumul "Tinerețea lui Camil Petrescu", cel de al doilea volum dedicat marelui scriitor "Camil Petrescu, maturitate creaoare" rămânând în manuscris. Publică în presa dâmbovițeană militând pentru localismul creator, pentru statutul literar special al acestui perimetru de țară. Este totodată animator al vieții culturale din Găești, membru fondator și director al Teatrului de amatori "Mihai Eminescu" din această localitate (1948). În ultima perioadă a vieții colaborează intens la revista "Argeș" care-l va sărbători pentru cei 60 de ani de viață. Spirit critic, incisiv în perioada de tinerețe, scrisul său va avea apoi din ce în ce ometiculozitate a elaborării, o tentă accentuată spre documentare și încadrare a fenomenului literar în discuție "într-un cadru socio-cultural determinant".

- *Negativismul tinerei generații*, 1934; *Contribuțiuni asupra actului de cultură*, 1936; *Claudia Millian-Minulescu. Studiu monografic*, București, Cultura poporului, 1938; *Tinerețea lui Camil Petrescu*, București, "Minerva", 1971; *Camil Petrescu - maturitatea creaoare*, Vol. II (în manuscris).

- Predescu Lucian. *Enciclopedia Cugetarea*. București, 1942, p. 418; Calinescu, George. *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, 1941, p. 881.

- Mihail Ilovici: Argeș, an XVIII, nr. 2, 1983, p. 112.

Victor Petrescu
Serghei Paraschiva

DUPA O JUMATATE DE VEAC

Puțini dintre cei care mă văd venind în fiecare an în Cetatea Târgoviștei, unde petrec vai! doar câteva zile, mai mult în cadrul unor "manifestații" culturale, la care sunt invitat ca un bineștiut iubitor al orașului și al scriitorilor de aici, cunosc împrejurările în care, demult, am făcut primul meu popas mai lung. Era în 1947-49, când am ajuns sub dealurile dinspre Răzvad, deoarece eram la un pas de moarte, aveam o afecțiune pulmonară și, în starea de mizerie în care se afla pe atunci țara (secetă, foame, molime, ocupație străină), singura mea speranță fusese "schimbarea aerului" și un regim alimentar mai concentrat. Pe semne că le-am găsit aici, din moment ce m-am însănătoșit, dar îndelungile răgazuri melancolice, gândul la Vasile Cârlova, care dispăruse aşa de Tânăr, sensibilitatea mea de bolnav ar fi trebuit să mă ducă la o resemnare poetică, o încercare de a găsi consonanțe în acest sens.

Dar, dimpotrivă; orașul era departe de descrierile dezolante ale vechilor cântăreți. Nu era urbanistic foarte dezvoltat și nici locuitori mulți nu avea, poseda însă o densă populație intelectuală, alcătuită mai ales din profesori care predau la numeroasele licee din cuprinsul său. (Aici la "Enăchiță Văcărescu", am trecut și eu o clasă, în anul când am venit bolnav și a trebuit să întrerup școlaritatea mea în Capitală). Am trecut zilnic pe lângă ruinurile Cetății Domnești, dar și printre cele ale orașului; toate acestea mi se păreau un cadru firesc, un decor istoric al unei anumite lumi care azi a dispărut; o societate distinsă, cu un anume stil de viață care nu se poate improviza, de oameni subțiri, sustrași agitațiilor și pornirilor năvalnice, specifice centrelor de dizarmonie socială, care îmbie la răsturnări și revoluții. Regăseam o atmosferă destul de rar întâlnită altundeva, în care o pedală surdinizantă atenua stridențele și cacofoniile, în acord cu frumusețea peisajului.

Tocmai peste toate acestea s-a abătut calamitatea comunismului, producând dizlocări, distrugeri, frângeri de destin; urbea a fost abia târziu reînsuflețită, după criterii străine de trecutul ei, a fost transformată într-o citadelă a industrialismului socialist și a gigantismului pagubos care a falimentat spectacolar în 1989-90, fără ca asta să se datoreze vreunei invaziilor turcilor sau a vreunui principiu prădalnic de peste munci. Noile ruine se mențin și se vor mai menține, dar cred că viața orașului a tășnit irepresibil printre ele.

Cetatea Târgoviștei nu mi se pare un loc al melancoliilor inspirate și al sentimentalismului teatral. Istoria înseamnă un duh, adică o formă a vieții pe care o regăsești acum la tot pasul. Să mai spun că acest loc al pământului este pentru mine unul de stimulente, de confruntări și dialoguri inteligente, în care recunosc în fiecare clipă altceva decât ce se poate stabili prin programe și aștepta de la niște ordine drastice de sus. Orașul a intrat în zodia libertății, adică în singurul regim prielnic creației. E cu totul altceva decât umbra neclintită a zidurilor moarte. În același decor istoric, viața își impune drepturile ei.

Alexandru George

TARGOVI STEA

Istoria, zice Elias Regnault, nu ne-a păstrat numele fondatorului Târgoviștei; știm numai că această veche capitală a fost locuința celor mai străluciți dintre cei dintâi domni naționali, Vladislav, Mircea, Vlad Dracul, Țepeș, Mihai Viteazul.... și deși Târgoviștea și-a serbat 600 de ani, se pare că și anul 1240 este un punct de referință, fiindcă în Țara Românească, la răsărit de Olt, se afla atunci un principat român cu capitala în Târgoviște, peste care domnea voievodul Seneslau...

Corect este să ne amintim de datele sigure...

Cartierul Suseni și împrejurimile, o mică boemă a orașului cu bisericile Sfântul Dimitrie, cu pictura brâncovenească refăcută de pictorul Vasile Blendea, Sfântul Gheorghe, Crețulescu, Biserica Catolică, locuința pictorului Gheorghe Petrașcu, casele scriitorilor Radu Petrescu (vis a vis de fosta Pușcărie a orașului), Mircea Horia Simionescu, a lui Traian Geagu Marinescu eroul neamului în lupta contra comunismului, casa preotului profesor și scriitor Nițescu, apoi a preotului catolic Francisc Augustin, ce a devenit paroh al Catedralei din București, (Sf.Iosif).

Ce mult a trecut. Anul 1940, primul an de școală cu învățătorul Ghiță Ionescu, la școală evreiască (acum o anexă a Poliției Municipale), fiindcă școala numărul unu de băieți (actuala Școală Populară de Artă) a fost avariată la cutremur, anii următori numai cu doamne învățătoare, fiindcă războiul începuse la Răsărit. Liceul "Văcărescu", cu profesorii de neuitat Costică Constantinescu de franceză, Cezar Ivănescu de matematică, cu domnul Pătru la română, cu H. (cu H mare) Năstase la istorie, cu Vasile Blendea la desen, cu Babor la germană, cu "tăiere" Ionescu la limba latină, cu colonelul Cernescu la științele naturii, azi biologia, liceu ce funcționa la școala generală de peste drum, alături de casa actorului, elev atunci,

Silviu Stănculeșcu, nepot al profesorului de geografie Marineanu, fiindcă în clădirea Văcărescului în anii 1941-1942 era Spitalul Militar, existând în fiecare laborator câte o morgă.

Apoi, plimbările la Curtea Domnească când totul era ruine - nu începuse refacerea -, dar parcă mai pline de frumuseți și visuri atunci când tinerii care credeau că pot schimba ei (ce năstrușnice speranțe) tirania comunistă, deci atunci când a luat ființă prima organizație de luptă clandestină contra regimului ilegal instalat, organizație ce ființa la Liceul Văcărescu, cu elevii Baravache, fiul profesorului de matematică, Mărgulescu, mai târziu Iliescu, Miclescu, Trifu și mulți alții, pe care securitatea și pușcăriile comuniste nu i-a ocolit..., aspect pe care cei de azi de la Liceul Văcărescu nu cred de cuvînță să amintească. Ei, vechii dascăli ai școlii sunt ținuți minte cu stimă și azi. Cei de azi... ar fi bine să păsească unii pe urmele celebrilor înaintași.

Cartierul Suseni. Invadat în '44 de hoardele staliniste, cu căruțe și cai aproape sălbăticiti, cu neleguiurile lor, dar care s-au izbit din primele zile de rezistență câtorva inimoși, mai mult decât patrioți. Revin la Traian Geagu Marinescu, prins apoi în munți, torturat la securitatea din acest oraș (în actuala casă de vis a vis de Liceul auto) și la Pitești, împușcat în anul 1950 la Izvoare, Dâmbovița de același ofițer călău ce l-a asasinat și pe colonelul târgoviștean Stănescu....

Ei...amintiri. Câteva amintiri.

Lucian Penescu

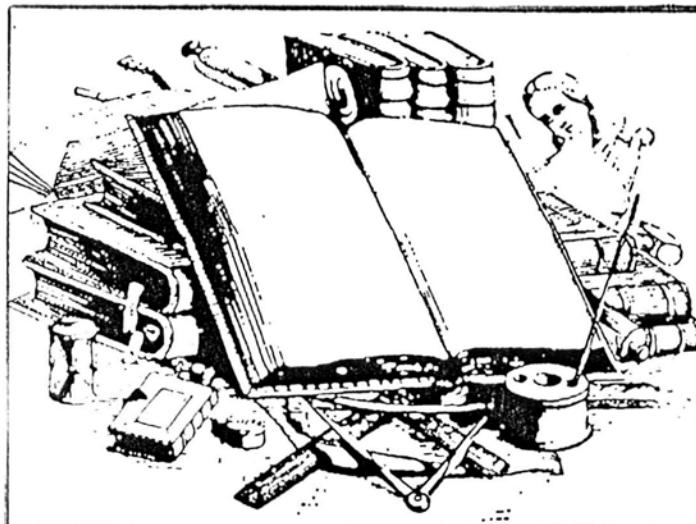
TARGOVIȘTEA - O FLOARE A DARURI LOR

Târgoviștea a rămas partea ființei mele, o dragoste și un dor. E orașul în care mi s-au cristalizat ambițiile, orașul în care mi-am început o instrucție intelectuală ce nu se va sfârși niciodată, oraș care m-a protejat în momentele grele ale vieții și căruia i-am rămas dator. Oamenii ? Am să scriu cândva despre ei. În primul rând despre minunații lor dascăli: ajuns la București, în 1952, pentru a urma Școala de Literatură, mă uimeam constatănd că mulți învățători târgovișteni depășeau nivelul unor universitari din capitală. Voi scrie apoi despre ziarul local (numit prin timp "Chemarea", "Uzina și ogorul", mai nou, cu îndreptățire și fală "Dâmbovița"), ziar care a fost pentru mine un izvor de vitalitate și inspirare. Încă elev (alături de prietenul Daniel Drăgan) am avut satisfacția de a fi acceptat de către redactori ca un mic tovarăș de-al lor. Aveam un sertar, al meu, în lunga masă de

ședințe a redacției, eram inclus în planurile redacționale, certat și lăudat și, mai ales, eram luat în "documentare" în satele raionului, în fabrici, pe șantiere. În 1951, ziarul m-a trimis, ca delegat, la un congres al corespondenților de presă. Eram cel mai tânăr participant, dar m-am numărat printre avanțații vorbitori. Și, înainte de a mă crede scriitor, știu că sunt jurnalist.

Am scris zeci de volume și mi-ar fi greu să consider că unul dintre aceste zeci m-ar reprezenta cel mai bine. Câteva nu au apărut chiar aşa cum fuseseră concepute inițial, câteva au ajuns cu prea mare grabă la tipar, câteva sunt simple experimente. Șansa mea e doar o culegere selectivă (selecția nu trebuie să o fac neapărat eu), o carte propunând o biografie lirică, dar și o "geografie" a drumurilor mele. Cartea despre Târgoviște a fost scrisă dintr-un puternic impuls sentimental. A fost prima, dedicată după război, magnificului oraș al adolescenței mele. Am scris-o greu, fiindcă pe atunci nu apăruseră lucrări științifice "la zi" și documentația se limita la puține titluri. Apărută într-un tiraj uriaș, "Târgoviștea" mea s-a bucurat de succes, s-a epuizat rapid și a furnizat unor critici posibilitatea de a mă onora, onorând memoria eternei capitale românești, cetatea nemuritoare a gloriilor militare, dar și a cernelii tipograficești.

Gheorghe Tomozei

MOLDOVEANU, MARIA; IOAN-FRANC, VALERIU: *Marketing și cultură*/Maria Moldoveanu; Valeriu Ioan-Franc .- București: Expert, 1997 .- 228 p; 30 cm.
ISBN 973-9222-09-1 : 10.000 lei

Aplicabilitatea marketingului în sfera culturii este deja, după părerea autorului, de natura evidenței, atâtă vreme cât și cultura se vinde și, ca urmare, serviciile culturale trebuie să fie rentabile, punând în valoare ceea ce au de oferit.

Scopul lucrării este de a-i convinge pe practicieni să abordeze cultura într-o viziune de marketing, iar pe cercetătorii în marketing să se apropie fără prejudecăți de domeniul care acoperă o bogată realitate - cultura.

Lucrarea se adresează managerilor culturali, cercetătorilor, studenților din facultățile de profil, specialiștilor în marketing, creatorilor de cultură etc., reprezentând o încercare de a sistematiza informația culturală în termenii științei marketingului.

Pornind de la aprecierea că, în țara noastră, studiile de marketing cultural sunt relativ limitate, autorii prezintă sistemul de concepte specifice marketingului cultural (piată culturală, segmente de piată, cotă de piată, ofertă culturală, consum de cultură etc.) cât și metode și tehnici de cercetare cu aplicabilitate și în activitatea bibliotecară.

Pentru cei interesați să aprofundeze studiul marketingului în cultură, lucrarea cuprinde și un bogat set de referințe bibliografice.

BANCIU, DOINA: *Sisteme automatizate de informare și documentare*/ Doina Banciu; prefată de prof. Jean Michel .- București: Editura Tehnică, 1997 .- 144 p. ; 23 cm. .- (Biblioteca Bibliologica)
ISBN 973-31-1007-1 : 7.000 lei

Interesul deosebit manifestat de profesioniștii români în știința informării a determinat apariția volumului care prezintă principalele funcții ale sistemelor de informare și documentare și modul în care acestea sunt realizate în condițiile automatizării.

Fără posibilitatea de a avea acces la informația disponibilă în prezent prin mediile electronice și prin mijloacele electronice, nu se poate vorbi de informare și documentare consistentă, coerentă, pertinentă, actuală.

Unul dintre factorii cei mai importanți pentru a putea promova noi metode și tehnici în procesele de prelucrare a informației, este stabilirea unui limbaj comun, a unei percepții unitare asupra proceselor și fenomenelor informaționale între informaticieni, bibliotecari și documentariști, categorii cărora li se adresează lucrarea, alături de publicul larg, dat fiind prezentarea conceptelor moderne privind democratizarea informației.

Lucrarea are o prefată semnată de profesor Jean Michel, președinte al ADBS - Franța. Cuprinde și două anexe ce se referă la câmpurile principale ale UNIMARC și USMARC cât și o bibliografie selectivă în domeniul științei informării.

Cartea de față se înscrie în preocupările statonice ale autoarei de editare a unor lucrări care vizează noutăți în domeniul informării și documentării.

BREVIAR LEGISLATIV. *În sprijinul activității bibliotecilor publice*/ prof. Ion Ciotoș .- București: [s.n], 1996 .- 129 p. multigr. ; 23 cm.

Înaintea titlului, Ministerul Culturii: Centrul de perfecționare a personalului din cultură și artă, de pregătire postliceală și postuniversitară.

Necesitatea unei legislații referitoare la biblioteci (lacunară până în prezent) a determinat autorul să actualizeze și să completeze în limita posibilităților existente, legislația indispensabilă funcționării bibliotecilor publice - astfel că un total de 77 reglementări (legi, decrete, ordonanțe și hotărâri ale guvernului, instrucțiuni, ordine, norme, regulamente) sunt prezentate în culegere, în ordine cronologică.

Este inclusă în volum și lista actelor normative cu aplicabilitate în domeniul biblioteconomiei, abrogate după anul 1990.

Domeniile abordate de autor se referă la biblioteca publică în general ca instituție de cultură; la organizarea, evidența și gestiunea colecțiilor; încadrarea, promovarea, salarizarea și perfecționarea personalului; protecția patrimoniului; relațiile acestaia cu utilizatorii; realizarea schimbului și împrumutul național și internațional de publicații, precum și la activități de sponsorizare, standardizare și statistică a bibliotecilor publice.

Culegerea este completată de un index ce încearcă să pună în concordanță principalele probleme cu care se confruntă în prezent bibliotecile publice cu actele normative care le reglementează. Autorul consideră că volumul reflectă prea puțin problemele majore și acute existente, neabordate până în prezent, motiv pentru care se solicită o lege a domeniului care să reglementeze complexitatea problemelor privitoare la ansamblul rețelelor de biblioteci din România.

MACSIM, GHEORGHE: *Repere în timp/ Gheorghe Macsim* ..- [Ploiești] : Elit, 1996 .- 147p.; 23 cm.
Înaintea titlului, Biblioteca Județeană “N. Iorga” Ploiești: 1921 - 1996.
ISBN 973-9100-89-9 : 6.000 lei

În momente de aniversare și bilanț, Biblioteca județeană “N. Iorga” din Ploiești - adevărată casă a cărții, elogiază cei 75 de ani de viață și activitate cu gândul de adâncă recunoștință spre toți cei care au susținut-o și slujit-o, către bibliotecarii ei, care de-a lungul deceniilor și-au dăruit cultura și viața cărții și sutelor de mii de cititori pătrunși în izvorul nesecat de cunoaștere, în zestrea spirituală a bibliotecii.

Lucrarea este relevantă pentru cei care doresc să aprofundeze studiul asupra tradițiilor culturale, de lectură din județul Prahova, prin prezentarea evoluției acestei instituții de cultură ce poartă numele lui Nicolae Iorga, legendară personalitate a spiritualității naționale și universale, nume ce strălucește și astăzi pe frontispiciul acestui templu de cultură.

Prezentarea structurii tematice a vastelor colecții de cărți, periodice și nonpublicații de care dispune biblioteca îndeamnă publicul la studiul acestui incontestabil tezaur, conform opțiunilor și intereselor de lectură.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ SATU MARE: *45 de ani de existență/ redactor Gheorghe Gheorghiade; coperta Nyiri Zoltan* .- Satu Mare: Biblioteca Județeană Satu Mare, 1996 .- 110 p. : il.; 23 cm.

Volum omagial

: 7.000 lei

Lucrarea este editată cu prilejul omagierii a 45 ani de existență a bibliotecii sătmărene, cuprinzând evoluția ascendentă a instituției, cu toate discontinuitățile și inegalitățile pe care le-a cunoscut.

Sunt prezentate colecțiile bibliotecii (curente și speciale), activitățile culturale și metodice organizate, preocupările pentru informatizare ca și perspectivele dezvoltării instituției.

Lucrarea cuprinde un tabel cronologic cu personalul bibliotecii, o bibliografie adnotată și o interesantă iconografie.

Minodora Gulie
Cătălina Simion

